

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

A. M. N. MUZEUM
NYILVOSZTALYA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Faluk” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. ldr. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4 féltre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 52. szám.

December hó 25

Karácsony a földön

Irtta: **MAYER JÁNOS** v. földművelésügyi miniszter

Amikor az ember legboldogtalanabbnak érzi magát, akkor van legközelebb az Isten. Sokszor tapasztalhattuk életünkben, annyira mindennapi dolog. A nagy vesztély idején még a legelvetemültebb ember is Istenhez fohászkodik.

Évezredek át megromlott az emberiség. Évezredek vágya volt tehát valami jobb, valami szebb után, megcsömörlött a régiről és az nem elégitette ki.

„Harmatozáatok egék az égi igazat”, zugta a zsoltár minden szava és ez a hang magából az emberiség lelkéből harsogott ki. Mert mit ért a rómaiak, görögök, a Nagy Károlyok birodalma? Annyit, hogy évezredek múltán egy néppel több lett a föld alatt, pár könyvvel több a polcokon. Az idő szépen egymásután mind odafektette azokat, akik a világ egykori mozgatói voltak épügy, mint az egyszerű szürke embert. És a világ tovább forgott. Ugy látszik, nem sokat vesztett velük. Ha a világtörténelemből akármelyik nagy embert kivesszük, azért a világ nem lesz mássá. hanem megy a maga útján előre.

De, ha Jézus nem születik meg, akkor olyan sivár, izetlen lett volna, mint a tenger, ha kivennék belőle a sót.

Mert gondolatok el egy világot, ahol csak önzés, gyűlölködés van, ahol nem ismerik a testvériség fogalmát, ahol nincs szív, nincs irgalom, nincs szeretet, ahol a szabadjára engedett és megvadult emberek fenevadak módjára tépnék egymást. Rettenetes volna még elképzelni is.

Pedig ez történt volna, ha Jézus meg nem születik. Ott a

betlehemi jászolban vált testté az isteni szeretet, földre szállt és betöltött mindent, mint a csodás nap melegítő sugarai.

Az egyik velencei templomban láttam a világ legszebb karácsonyi képét. Híres olasz mester festette. Értékét az adja meg, hogy minden fény a jászolban fekvő ujszülött Jézus arcából sugárzik, olyan dicsőség, mintha egy Nap hullott volna — egy nagy püspök szerint — Mária ölébe.

Amikor ezt a képet nézzük, úgy érezzük, hogy megszólal a karácsonyi jászol és azt mondja: „Nézd mennyi nyomorúság van a falvakban, hány didergő testvérünk az utszéli rogyant, földszagu kunyhóba, nézd, hány falusi

gyerek szenved a csontfagyasztó hidegben. Hány beteg anya szenved orvos és orvos-ság nélkül. Hány dolgos férfikéz kénytelen tétlenül lenni. Hány szülő nézi könnyes szemmel éhező gyermekeit, akiket nem tud segíteni.”

Igen, ezt mondja nekünk a betlehemi jászol.

Eppen azért azt szeretnénk, ha kiáltásunk eljutna a falusi jómóduak házába és a gyermek Jézus sziveiken keresztül elindulhatna a falu nyomortanyáira is, hogy a béke és szeretet napján elvigye a betlehemi jászol melegét, szeretetét ruha, élelem, fa és segítőkéz formájában.

Azt szeretnénk, ha Jézus a jószándéku emberek képében

minden elesett testvérünk kunyhójába bekopogtatna, hogy ezen a nagy ünnepen egyik lehessünk neccak szeretetben, hanem meglegeedésben és boldogságban is.

Ezen a napon e megcsönkített hazában a sok falusi millió közül egynek sem szabad nélkülözni a meleg szobát, ételt és ruhát, mert amint a Megváltó mondja: amit ezek közül egynek tesztek, azt nekem tesztek.

Minden jómódu legyen a gyermek Jézus követe, ott künn a behavazott falvakban és tanyákon.

Ha egy percre le tudjuk törölni szenvedő embertársaink könnyét ebben a csuf, önző és szívtelen világban, akkor megtörtént bennünk és a nemzetben a legnagyobb karácsonyi titok valóra válása, mert megszületett Karácsony a földön... a Jézus.

A Falu-Gazdaszövetség közgyűlése Esztergomban

A Falu-Gazdaszövetség december hó 18-án, vasárnap, tartotta évi rendes közgyűlést Szent István szülővárosában, az ősi Esztergomban. A magyar agrártársadalom legnagyobb érdekképviseleti szervének ez az országos megmozdulása természetesen rendkívül nagy érdeklődést keltett. Meggyőzően igazolja ezt a következő három szám:

a közgyűlésen 1050 község, 850 falusi hitelszövetkezet és 540 Hangya-szövetkezet képviseltette magát.

Ünnepi melegséget pedig az a körülmény adott a közgyűlésnek, hogy azon első ízben vettek részt a visszacsatolt Felvidék testvéreként fogadott gazdái.

A gyűlés résztvevői

A közgyűlésen az előkelőségek sorában helyet foglalt: Radocsay László Esztergom-megyei főispán, Frey Vil-

mos alispán és Glutz Gyula polgármester. A földművelésügyi minisztert Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztert Kovács Aladár miniszteri osztálytanácsos; a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségét Schandl Károly m. kir. titkos tanácsos, elnök képviselte. Ott láttuk továbbá Ciszmadia András és Plósz István országgyűlési képviselőket; az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről Halács Ágoston h. igazgatót; az OKH kötelékébe tartozó hitelszövetkezetek képviselőiben: Mimichreiter Dezso, Sajóhelyi Zoltán igazgatókat; Klemen Pál és Wanke Gusztáv aligazgatókat, Benke Miklós és Bernhardt Károly cégvezetőket, Bathó Gyula titkárt; a Hangya-központ képviselőiben Bancsó Ferenc igazgatót; az OMTK részéről Nagy Sándor osztályvezetőt; Bodor Antalt az Országos Közégszervezési Intézet képviselőiben; László Józsefet, a Társadalom-egészségügyi Múzeum adjunktusát és Zöld József dr-t, az Országos Széchenyi Szövetség kiküldöttjét.

A Falu-Gazdaszövetség részéről

megjelent a közgyűlésen Mayer János elnök, volt miniszter; Krúdy Ferenc országgyűlési képviselő, alelnök; Szabó Sándor ny. főispán, elnöki tanácsstag; Teódyes István dr. ügyvezető igazgató; Szekeres László dr. h. igazgató és Ágoston Béla dr. főtitkár. A Vasárnap-ot Mayer Emil és Bartoss Károly szerkesztők képviselték.

A fővárosból érkezőket a Hősök Emléküve előtt és az egybegyűlt gazdaközönség élén Erős István, az Esztergom-szentgyörgymezői Faluszövetség elnöke, üdvözölte néhány keresetlen szóval. Mayer János elnök meleg hangon köszönetet mondott, utána pedig hatalmas korszorut helyeztet el az emlékmű talapzatára. A levelezőnek az alatt a Magyar Hírszék-nyel játszott.

A bensőséges aktus résztvevői ezután felvonultak a Katolikus Leányegylet székházának szép dísztermébe, amelynek széksorait zsufoltság megtöltötte a helybeli és környékbeli gazdaközönség, valamint a felvidéki falvak számos küldöttsége.

Mayer János beszéde

— Mielőtt elnöki megnyitóm érdemleges részére reá térnék, — szólott többek közt — első gondolatunk szálljon a Mindenhatóhoz, **hálát adva azért, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó az Öfőmértósága vezetése mellett visszajötték elszakadt felvidéki testvéreink, akik husz esztendőig járták a magyar szenvedések kálváriáját. De ugyanakkor baráti és testvéri szívünk egész melegével fordulunk az olasz nemzet nagy vezérére, Benito Mussolini felé is, akinek céltudatos munkássága végre diadalra vitte a magyar igazságot. De tisztelettel köszöntjük a nagy német birodalom vezérére, valamint a megújított Lengyelország vezetőit és népét is azért, hogy a magyar történelem e sorsdöntő pillanataiban ott álltak mellettünk.**

— Itt, ebben az ősi városban, mindenki tudja, hogy mit jelentett a Duna tulsó oldalán husz évig magyarnak lenni. Annnyit jelentett, mint hőnek lenni. És ezek a hősök egymásnak adták át a magyar keresztet és hogyha az egyik összerogyott, új lépett helyébe halálraszántan, mert hosszú volt a Golgota és még nehezebb a magyar kereszt.

Most Mayer János a Szövetség nevében hálás köszönetet és legteljesebb elismerést tolmácsolta a tisztviselői karnak odaadó munkáját, majd így folytatta:

— Mi, akik a falu sorsának, örömeinek és keresztjárásának, de munkájának is csekély részesei vagyunk; mi, akik nem könyvek-ből, hangzatos leírásokból és vásárnapi népbolondító falurohamozásokból ismerjük a falvakat, hideg fővel állapítjuk meg, hogy

falusi népünk gondolatvilágában e rendkívüli idők pogány szelleme már rést vágott.

S hogy ez megtörténhetett, annak oka a hitvalló közszellem hiánya. Fájdalom, hiányzik az átfogó nemzeti és vallásos közszellem, mely az egyéni érdeket feloldja és alárendeli a nemzet érdekének.

— Meg kell állapítanom azt is, hogy soha annyit nem beszélünk és irtunk a faluról, mint ma. Soha nem foglalkoztak annyit a falukutatással, mint ma, sohasem boldogították annyira a vidéket, mint ma. Mindez nem lenne baj, sőt öröndetes dolog is lehetne. A baj azonban ott van, hogy a természetes és hivatott faluvezetők helyett — mint amilyenek: a **lelkész, jegyző, tanító, birtokos, értelmes gazda és iparos** — ma a legtöbb-ször

minden rátermettség nélküli olyan aszfaltemberek vállalkoznak a falumunkára, akik a tarsolyukban nem az igazi apostolok szerénységét, hitét, acélos akaratát, hanem egyéni érdekeik szolgálatát hordják.

Ezek a faluportyázások sokkal többet rontanak, mint amennyit használnak, sőt kikezdték már népünk vallásos életét és erkölcsét is.

— E nem kívánatos tevékenységet megkönnyíti az a szomorú körülmény, hogy **falusi viszonyaink sulyosak, a közterhek nyomasztók és a szegénység is elég nagy.**

— De nem lehet közömbös reánk nézve az, hogy milyen mó-

don boldogul és hogyan gondolkodik magyar testvérünk. És nem tűrhetjük, hogy a magyar föld **legszegényebb polgára a magyar legyen.** Most nem a cím, a rang és a személyes pártusák a fontosak, hanem a földes szoba, s annak a sok százezer szellérnek a sorsa, aki abban tengődik.

Nem akarunk koldust és éhezőt látni magyar fajtestvéreink között.

Arra törekszünk, — emelte fel hangját Mayer János — hogy boldoggá tegyük a szántóvetőt, a műhelyében szorgos iparost és megteremtjük az értelmiséggel együtt azt az egységes szellemű magyarságot, amely nélkül nincs boldogulás, előrejutás.

— Ugy érzem, — fejezte be beszédét Mayer János — hogy a szentistváni Jobb, amely erősen összefogta ezt a népet itt a Dunamedencében, a Kárpátok alján, nem tagadja meg tőlünk segítségét most sem, amikor **egy új honfoglalás és visszaszerzés küszöbén állunk.** Erősödjék meg tehát karunk e szentistváni forrásnál a föld megmunkálására, de erősöd-jék meg — ha kell — annak megvédésére is!

Hosszantartó lelkes taps és eljenzés követte Mayer János mélyhatású beszédét. Az egybegyűlt gazdaközön-

A föld ne legyen politikai portéka!

Schandl Károly előjáróban a magyar szövetkezetek nevében bejelentette, hogy

a jövőben a szövetkezetek ezrei még fokozottabb mértékben fogják támogatni a Szövetséget

és ezzel nemcsak Károlyi Sándor gróf hagyományait fogják követni, hanem a magyarság élet-ösztönének parancsát is.

— Fel kell készülnünk a jövőre — folytatta Schandl Károly. — **Nem szabad ölberetett kezekkel ülnünk ma, amikor egy 48 millió ukrán állam van kialakulóban Európában és ez az új állam agrártermelésével versenyt fog támasztani a magyar terményeknek is.** Újabb agrárválság előtt állunk tehát, de kétségbeesés nincsen ok. **Új piacok szerzésére van szükség és hisszük, hogy a jóminőségű magyar termények meg is találják útjukat a nyugati piacokra.**

— **Köszöntjük a kormányt abból az alkalomból, hogy ki akarja építeni a kisgazdaságok rendszerét és szaporítani kívánja az önálló gazdaságok számát,**

csak arra legyen gondja, hogy a föld ne legyen politikai portéka, hanem olyan kezekbe kerüljön, amelyek azt meg is tudják művelni. A falusi házhelyakciót erőteljesebb ütemben kell folytatni és olcsó építkezési hitelről kell gondoskodni. Végül nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a földjuttatás kiterjesztésével egyidejűleg a gazdasági szakismeretek kiterjesztése is megtörténjék, mert a magyar falusi népnek joga van a műveltséghez!

Schandl Károly nagyfontosságú megállapításait többször szakította

ség percekig ünnepelte véréből való vezérért és ehhez az ünnepléshez igaz örömmel csatlakoztak a felvidéki falvak kiküldöttjei is.

Amint az éljenzés és taps lecsillapodott, Mayer János elnök üdvözölte a felvidéki gazdákat, hatóságokat és agrár-intézmények jelenlévő képviselőit, majd megemlékezett a Szövetség nagy halottjairól: **Balogh Elemérről, Gregus Mátérról, Rubinek Istvánról, Steinecker Ferencről és sokorópátkai Szabó Istvánról.** Emléküket a közgyűlés jegyzőkönyvben örököltette meg.

Ezután Tomcsányi Gyula miniszteri tanácsos a földmivelésügyi miniszter, **Glatz Gyula** polgármester Esztergom város közönsége, **Hanza József dr.** főorvos, az Országos Stefánia Szövetség és **Reményi Róbert dr.** ügyész, az esztergomi hitelszövetkezet nevében üdvözölték a Szövetséget és további áldások működéséhez sok sikert kívántak.

Most **Teölgys István dr.** ügyvezető-igazgató terjesztette elő jelentését a Szövetség 1937. évi működéséről. (A jelentés adatait a Vasárnap multheti száma kimerítően ismertette. A szerkesztő.)

A hallgatóság mindvégig tetszéssel kísérte, a jelentés befejezése után pedig lelkes tappsal jutalmazta meg azt a nagyarányú kulturális, szociális és gazdasági tevékenységet, amely az igazgatói jelentés nyomán teljes részletességgel kirajzolódott.

A jelentéshez elsőnek **Schandl Károly dr.** szólott.

az igazgatóválasztmány tagjainak **kiegészítésére** és jelentette, hogy az elnökség **Ágoston Béla dr.** titkár főtitkárrá nevezte ki.

A közgyűlés Wünscher Frigyes dr.-t, a Hunga alelnök-vezérigazgatóját, társelnökké választotta meg.

Szabó Sándor dr. elnöki tanács tag ismertetése után, a közgyűlés elfogadta a **tisztviselők fegyelmi szabályzatát**, majd **Horváth Rudolf plébános**, a helyi Faluszövetség díszelnöke üdvözölte felvidéki testvéreinket, akiknek nevében **Miklós Árpád nagymáscai (Pozsony-megye) gazda** mondott hálás köszönetet.

A közgyűlés Mayer János zárószavaival és a Himnusz hangjaival ért véget.

A közgyűlés után a jelenlevők közből vettek részt. **Felkötőnt** mondott: **Erős István, Mayer János, Csizmadia András, Csaplár István, Plósz István és Bekó János.**

Látogatás a hitelszövetkezetben

Ebéd után a fővárosi vendégek látogatást tettek az esztergomi hitelszövetkezet új irodahelyiségeiben. Itt Mayer János ny. minisztert, **Schandl Károly dr.-t**, az OKH alelnök-vezérigazgatóját és kíséretüket a hitelszövetkezet igazgatósága nevében **Pifkó János** elnök, **Bekó János** alelnök, **Reményi Róbert dr.** ügyész és **Babura Sándor** ügyvezető titkár fogadták és ismertették előttük a hitelszövetkezet szépen fejlődő munkáját.

A fővárosi vendégek a **hirnovec esztergomi ásatások megtekintése után**, visszatértek a fővárosba.

A revízió előfeltétele: a nemzeti egység

Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a devecseri kerület országgyűlési képviselője a napokban beszámoló tartott **Devecserben**, ahol hangzott, hogy két évtizedes képviselői pályáján mindig a keresztény, népies agrárpolitika zászlaja alatt küzdött és hogy a pártot, amelynek alapításában része volt, soha nem hagyta el. **Imrédy Béla** miniszterelnök gazdasági és szociális programja a keresztény, népies agrárpolitika alapján épült fel és azt teljes erővel támogatja. Bizik abban, hogy a kormányelnök nemcsak a parlamentarizmust erősíti meg, de az országot **forradalmi törekvésekkel is sikeresen száll szembe.** Ezután a trianoni revízió megindulásának körülményeiről beszélt és hangsúlyozta, hogy nemcsak a magyarok által felajánlott népszavazást a csehek nem merték elfogadni. Ha megépítjük a teljes keresztény nemzeti egységet az országban és a parlamentben, akkor **Trianon teljes revíziójának beteljesülése csak idő kérdése.**

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbalgani!

félbe a tetszésnyilvánítás; felszólása befejezése után pedig a jelenlevők hosszasán ünnepelelték a magyar szövetkezeti mozgalom páratlanul népszerű vezérért. Most **Erős András**, a helyi Szövetség elnöke, a gazdaság közönség teljes elismerését és hálás köszönetét fejezte ki azért a nagyszabású és hivatásszerű munkáért, amelyet az igazgatói jelentés a hallgatóság elé tárt. Utána **Ács István** kisgazda, a helyi Szövetség alelnöke, szólt fel, arra kérve a Szövetséget, járjon közbe, hogy a **régdélis ára megfelelő mértékben leszállítsassék.** Második kérését a **székesfővárosi piaci rendelkezések módosítása ügyében** terjesztette elő.

Mayer János nyomban válaszolt a felszólalásokra. Megköszönte a Szövetség munkássága iránt megnyilvánult elismerést, majd örömmel jelentette, hogy

az árkormánybiztosság közbelépésére jövő évre a rézgállé mértékének árá 10 pengővel csökkenni fog.

A piaci sérelmek orvoslása érdekében pedig a Szövetség — csakugy, mint a multban — a jövőben is minden tőle telhető megtesz.

Gere János gazda felszólalásában azt kívánta, hogy vagy adják vissza a **kisústón való szeszfőzés korlátlan jogát**, vagy pedig legalább **60 százalékkal csökkentessék a szeszfűzésekben ma érvényben levő főzési díjat.** Mayer János elnök közölte, hogy a Szövetség ebben a kérdésben már felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez.

Ezután **Ágoston Béla dr.** főtitkár felolvasta az előző évi zárszámadásokat és a folyó évi költségvetést. A közgyűlés a zárszámadásokat elfogadta, a felmentvényt megadta és a költségvetést jóváhagyta.

Most **Teölgys István dr.** igazgató javaslatot tett az elnöki tanács és

Ciano grófot

lelkes és hálás szeretettel ünnepelte a megnagyobbodott Magyarország

Ciano gróf, a baráti Itália fiatal külügyminisztere Magyarországra jött, hogy ezzel is kifejezésre juttassa és még jobban megerősítse azt az évszázados barátságot, amely nemzetek között fennáll. A megcsontított magyarság mindig hűséggel figyelte és kísérte Itália sorsát és bátran, fenntartás nélkül, magyaros hűséggel állt Mussolini népe oldalára akkor, amidőn az abessziniai háború idején az egész világ összefogott a fascista Itália gazdasági elgáncsolására. Ezt a határozott kiállást viszonzta Mussolini és a fascista Italia, amikor a bécsi döntőbírósnágnál Ciano gróf személyében a letiport magyar igazságot a baráti nemzet minden súlyával támogatta és győzelemre vitte.

Italia fiatal külügyminisztere ismét itt van nálunk. Jövetele mindig ünnepnap a magyar szívek számára, mert benne látjuk képviselőjét annak a baráti nemzetnek, amely husz esztendőn át bátran, kitartóan és törhetetlenül hirdette az egész világnak a letiport magyarság jogait.

Mussolini és népe ezzel a történelmi cselekedettel újra betárta nevét a magyar élet aranykönyvébe,

amelynek mindig dicsőséges napja lesz a bécsi ítélet, aminek egyik megteremtője Ciano gróf olasz külügyminiszter volt.

Ciano gróf olasz külügyminisztert, amikor december 19-én Budapestre érkezett, fellebörgött főváros várta. A Délvasút-pályaudvaron a kormányzó képviselő Jány Gusztáv altábornaggyal és Csáky István gróf külügyminiszterrel az élén a magyar közélet számos előkelősége jelent meg.

Az olasz külügyminiszter a szívből jövő, lelkes fogadtatás után megkoszorozta a Hősök Emlékkövét, majd látogatást tett vitéz Imrédy Béla miniszterelnökönél és Csáky István gróf külügyminiszternél, délután pedig kihallgatáson jelent meg a kormányzó ur főméltóságánál. Ugyanezen a napon a miniszterelnök estebédet adott az olasz külügyminiszter tiszteletére.

Kedden, december 20-án délelőtt Ciano gróf a főméltóságú kormányzó ur társaságában Gödöllőn vadászott, majd délután látogatást tett az olasz

követségen, ahol fogadta a TESZ, a Corvin Máttyás Társaság és

a Falu-Gazdaszövetség tisztelegő küldöttségét.

Este az olasz külügyminiszter résztvett a Csáky István gróf külügyminiszter által tiszteletre rendezett estében.

Az estebéd során Csáky István gróf pohárköszöntőt mondott az olasz király és császár, a Duce és Ciano gróf egészségére és a baráti olasz nemzet nagyságára és jólétére. Beszédében a magyar külügyminiszter hangsúlyozta, hogy

Magyarország törhetetlen hűséggel ragaszkodik a tengely-hatalmalkhoz, amelyek együttműködése az igazságon alapuló világéke biztos alapja.

Ciano gróf válaszbeszédében örömet fejezte ki, hogy eljöhettek az új, nagyobb, egészségesebb és erősebb Magyarországra, a bécsi döntéssel megállapított új határok közé. Hangoztatta, hogy a Magyarország iránti barátság továbbra is erős és megdönthetetlen lesz és poharát a főméltóságú Kormányzó Ur és Csáky István gróf egészségére és a magyar nemzet virágzására és nagyságára ürieltte.

Az estebéd után Ciano gróf kíséretével a nyugati pályaudvarra hajtattott, ahol felszállt a kormányzó különvonatára, amellyel a mezőhegyesi vadászatra utazott.

A pompásan sikerült mezőhegyesi vadászat délután négy órakor ért véget. A kormányzó különvonata este féltíz órakor érkezett meg Budapestre. A főméltóságú ur a pályaudvaron vett szívélyes bucsút kedves vendégétől, akitől ugyancsak ekkor bucsuzott el Csáky István gróf külügyminiszter is. Ciano gróf különkösziját ezután átvitték a Déli pályaudvarra, ahonnan az olasz külügyminiszter a menetrendszerű római gyorsvonattal december 22-én reggel utazott vissza Olaszországba. Az indulás korai időpontjára való tekintettel, hivatalos bucsuztatás nem volt.

Beszámolunk teljessége kedvéért meg kell még emlékeznünk arról, hogy nemcsak a magyar lapok méltatták különös melegséggel az olasz külügyminiszter látogatásának jelentőségét és nemcsak az olasz lapok írtak a barátság hangján Magyarországról, hanem az egész világsajtó hasábkokat szentel az olasz külügyminiszter magyarországi látogatásának.

Baráti találkozás a Falu-Gazdaszövetség vezetőivel

Az olasz külügyminiszter itt tartózkodása során találkozni óhajtott a magyar falusi társadalom képviselőivel is s éppen azért Vinci gróf követ útján ezt az óhaját Antonio Vidmar Antal olasz kir. sajtófőnök tolmácsolta. A Falu-Gazdaszövetség képviselőjében

Mayer János v. miniszter, elnök; Szekeres László dr. igazgató, az olasz kapcsolatok intézője; Czermann Antal és Plósz István országgyűlési képviselők jelentek meg a követség palotájában.

Ciano gróf külügyminiszter Vinci gróf követ társaságában fogadta

a Szövetség küldöttségét és velük, — Szekeres László tolmácsolása útján — hosszasan beszélgetett, kifejezvéen elismerését a magyar falu népe iránt, amelynek olyan derék fiai vannak, mint amelyeneket a csereakciókon keresztül előző látogatásakor a Vigadó épületében megismert.

— A magyar és olasz földműves népet — mondotta — hagyományos barátság fűzi össze, amely minden időben kiállta a próbát s ezt mi, olaszok, nagyon tudjuk értékelni.

Ezután Ciano gróf szívélyesen bucsút vett a Falu-Gazdaszövetség képviselőitől.

A HÉT POLITIKÁJA

Képviselőház

A képviselőház december 19-ikén megkezdte a keresethalmozásról és a férjes köztisztviselők alkalmazásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat vitáját. A vita során felszóllt Hóman Bálint volt kultuszminiszter is és bejelentette, hogy a tisztviselő-kérdés végleges rendezése a kormánynak egyik közeli programja.

A december 20-iki ülésen folytatta a képviselőház a keresethalmozásról és a férjes köztisztviselők alkalmazásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat vitáját. Reményi-Schneller Lajos miniszter beszédében bejelentette, hogy a kormány a magán gazdaságban előforduló keresethalmozások kérdésének rendezésére, valamint az összeférhetetlenség és a mulasztások rendszerének megszüntetésére javaslatokat fog a Ház elé terjeszteni.

A miniszter beszéde után a képviselőház az elnök javaslatára január 12-ig elnapolta üléseit.

Összefog a város és a falu

Az egész ország szempontjából nagy jelentősége van a főváros községi ügyeinek pártpolitikai intézésében az elmúlt héten létrejött pártközi megállapodásnak. Ezen a napon ugyanis a Keresztény Községi Párt és a Nemzeti Egység Pártja fővárosi szervezete együttes pártértekezletet tartott, amelyen résztvett vitéz Imrédy Béla miniszterelnök is.

Az értekezlet során Csilléry András elnök üdvözölte a miniszterelnököt, akit arra kért, hogy a főváros ügyeinek intézésében is biztosítsa magának a döntő szót. A NEP-nek a kereszténypárttal való együttműködésére vonatkozó ünnepes nyilatkozat felolvasása után Imrédy Béla miniszterelnök mondott beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy a fővárosnak elsőrangú érdeke, hogy a falu népe egészségesege legyen, vásárlóképes legyen és hogy a város a falutól megkapja a maga egészséges utánpótlását. Kifejtette a miniszterelnök, hogy a város és a falu testvéri összefogásában, egymás megértésében látja mind a városi, mind az ország politikájának helyes megnyilvánulását.

Becsületet életszínvonalat minden magyar számára!

Jaross Andor tárcanélküli miniszter december 18-án Érsekújvárról, a felvidéki Egyesült Magyar Párt nagygyűlésén, beszédet mondott. Beszédében a felvidéki magyarság vezetője hangsúlyozta azt, hogy a párt programja jobboldali, keresztény, nacionalista és magyar. Ezt a programot a szociális gondolat hatja át. Megindokolta a miniszter a felvidéki és a magyarországi gazdasági viszonyok közti különbséget is; Magyarország elsősorban mezőgazdasági jellegű ország, míg Csehszlovákia gazdasági viszonyai kiegyensúlyozottabbak voltak. Végül rámutatott arra, hogy kölcsönös áldozatokra van szükség, hogy minden magyar család számára becsületet életszínvonal legyen biztosítható.

Csáky István gróf programbeszédet mondott Ozdon

Megirta a Vasárnap, hogy az ózdi választókerület polgársága egyhangú lelkesedéssel Csáky István gróf külügyminiszternek ajánlotta fel a ke-

rület mandátumát.

Csáky István gróf vasárnap, december 18-án, mondotta el Ozdon, a választók lelkes ünneplése közben, programbeszédét. A külügyminiszter hálás szavakkal emlékezett meg Olaszországról, Németországról és Lengyelországról, valamint a baráti államok vezérférfiiról, akik Magyarország mellett állottak ezekben a nehéz küzdelmekben. Rámutatott azután arra, hogy Magyarországnak az a törekvése, hogy az itt élő nemzetiségek itthon érezzék magukat. Magyarországnak ez a kisebbségi politikája a szentistváni hagyományokban gyökerezik. Beszéde további során kijelentette a miniszter, hogy Magyarország továbbra is kitart a tengelyhatalmak mellett, mert Hitler kancellár és Mussolini álláspontja egyformán az, hogy a nagy és erős Magyarország egyformán érdeke Berlinek is, Rómának is.

Schandl Károly dr. a falusi nép katonai erényeiről

A képviselőház egyesített bizottságai december 15-én kezdték meg a honvédelmi törvényjavaslat vitáját. A bizottság elnöke, vitéz Rácz Jenő megnyitott beszédében méltatta a törvényjavaslat jelentőségét, majd az előadó ismertette a javaslatot.

A vita során felszóllt Schandl Károly dr. és megállapította, hogy az ütöképes hadseregnek két előfeltétele van, az egyik a katonai szellem megfelelő kialakítása, a másik a felszerelés. Rámutatott arra, hogy a katonai szellem a magyar faj egyik régi tulajdonsága, amely éppen az agráralkosságban él a legnagyobb mértékben. A mezőgazdaság adja a legtöbb katonát, éppen ezért arra kell törekedni, hogy a honvédség is támogassa a mezőgazdasági lakosságot a katonai szolgálat, de különösen a levették-leltetés ideje alatt tartott gazdasági előadások révén is.

Schandl Károly dr.-nak a falusi lakosság értékeit elismerő felszólalását az egyesített bizottság nagy tetszéssel és helyesléssel fogadta.

Új földmívelésügyi államtitkár

A kormányzó a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére vitéz Lukács Béla miskolci főispánt, ettől az állásától történt egyidejű felmentése mellett, földmívelésügyi államtitkárrá nevezte ki.

Az új államtitkár 1892-ben született Gömörvármegyében. Pályafutását Gömör-vármegyei szolgálatában kezdte meg, a világháborút tűzértisztként harcolta végig, hősies magatartásáért a kormányzó vitézzé avatta. Az ellenforradalmi szervezkedésben tevőlegesen résztvett, a rend helyreállítása után ismét Gömör-megyei szolgálatába lépett. Mindig nagy érdeklődéssel foglalkozott az agrárkérdésekkel. Hét évvel ezelőtt az ónodi kerület képviselőjévé választotta, majd 1932-ben a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnöke lett. A kormányzó 1935-ben Miskolc város főispánjává nevezte ki. Ebből a tisztségből szolgáltatta most a kormányzó bizalma a földmívelésügyi minisztérium államtitkári székébe. Kinevezése gadakörökben osztatlan örömet keltett.

Vitéz Lukács Béla december 17-én felelt a hivatalát. A minisztérium tisztviselői élén Péchy Tibor államtitkár fogadta és üdvözölte az új

államtitkár, aki székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy minden erejével minisztere, illetve a kormány programját kívánja szorgálni. Ez a program a szociálisan, keresztényebb és magyarabb Magyarország megépítése. Leszögezte, hogy agrártöbbségű országunkban az agrárlakosság, a magyar föld népe akaratainak kell érvényesülni. Végül kérte a tisztikart, hogy a magyar föld ügyeinek intézésekor szociális szeretet töltse el őket.

A miniszter beszédét lelkes taps követte.

Vitéz Bonczos Miklós dr. — belügyi államtitkár

A kormányzó vitéz dr. Bonczos Miklóst, Csongrád vármegye főispánját ettől az állásától való egyidejű felmentése mellett belügyi államtitkárrá nevezte ki. Az új államtitkárt december 6-án mutatta be a minisztérium tisztikarának vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter.

Bonczos Miklós dr. államtitkár székfoglaló beszédében hangsúlyozta, hogy a kormány népi, szociális és fajvédő politikáját fogja szorgálni.

Felvidéki főispánok kinevezése

Magyarország kormányzója Bartal Iván földbirtokost Komárom vármegye; Korláth Endre dr. országgyűlési képviselőt Ung vármegye, továbbá Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyletve egyesített vármegyék; Koczor Gyula komáromi lakost Bars és Hont közigazgatásilag egyletve egyesített vármegyék; Jaross Vilmos Móríc földbirtokost Nyitra és Pozsony közigazgatásilag egyletve egyesített vármegyék; Hevessy László volt járási főszolgabíró Gömör és Kishont vármegye; Borbíró Ferenc dr.-t, Baja törvényhatósági jogú város nyugalmazott polgármesterét pedig Kassa törvényhatósági jogú szabadkirályi város főispánjává nevezte ki.

Elkészült az új zsidótörvény

A kormány tagjai vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével december 20-án minisztertanácsot tartottak, amelyen elfogadták az ugynevezett „zsidótörvény” végleges szövegét. Az új törvényjavaslatot a miniszterelnök a NEP december 22-iki értekezletén fogja bemutatni és — értesülésünk szerint — a Ház 23-iki formális ülésén terjeszti be a kormány.

Mozgó közigazgatás a kiskunhalasi tanyákon

Régi megoldatlan kérdése a magyar közigazgatásnak a tanyai lakosság ügyeinek intézése. Kiskunhalas város vezetése most foglalkozott a város kiterjedt tanyavilágának ezzel a problémájával és tervezetet dolgozott ki a kérdés rendezésére.

A terv szerint Kiskunhalas próbaképpen „mozgó közigazgatás”-t rendezesít a tanyákon. A rendszer abban áll, hogy havonta egyszer ki fog szállni a tanyákra a rendőrbíró a városi főügyész és az árvaszéki ülőkkel. Ugyancsak havonta egyszer kimegy a tanyák közé a tisztiorvos is, a városi orvosok pedig hetenként tartanak rendelőnapot. A járlatvelelek kezelését már korábban leegyszerűsítették, a jövőben pedig negyedévenként az adószedők is megjelennek a tanyákon, hogy a tanyaiaknak ne kelljen adófizetés végett sem a városba bemenniük. A mozgó közigazgatás tehát a legfontosabb ügyeknek a helyszínen való elintézését fogja lehetővé tenni.

A hét külpolitikai eseményei közül magyar szempontból a legnagyobb jelentőségű események sorában kell megemlékeznünk a szlovákiai választásokról. A leadott szavazatok 98 százalékát a hivatalos lista kapta, ami annak a bizonyossága, hogy a magyarság is erre a listára szavazott, Esterházy János grófnak, az odaát maradt magyarok vezérének felhívása értelmében. Csehszlovákia sorsa különben nem mondható rózsásnak; a remélt angol kölcsön angliai lapjelentések szerint meghiúsult.

Chamberlain, Anglia miniszterelnöke, mint azt már ismételtel megírta, január első napjaiban az európai és távolkeleti kérdések megbeszélése végett Rómába készül.

Romániában királyi rendelet jelent meg, amely mindenféle pártmozgalmat betilt. Egyetlen párt számára engedélyezi a szervezkedést, a „Nemzeti Újjászületés Frontja” számára. Erre a pártra fog támaszkodni a román politikai élet.

könyv, kell a jó könyv a falunak! A szórakoztató könyvek megkedveltetik magukat s utánuk könnyebben és szívesebben fog a könyvtől, olvasás-óddig idegenkedő falusi ember a szakkönyvek felé fordulni.

A Falu-Gazdaszövetség természetesen folytatja a megkezdett munkát s minden tölgyfaszekerény, amely rászó, vagy sáros után halad egy kóppott szekéren a távolban pislogó falusi kémények felé: ezeket a fényeket szaporítja és nagy világosságot gyújt a falusi lelkekben.

Agoston Béla dr.

A jegyzők a falvak jobb sorsáért

Vasárnap, december 18-án, tartotta Budapesten, az új városháza dísztermében évi rendes közgyűlését a Községi és Körjegyzők Országos Egyesülete. A gyűlésen a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, a felvidéki miniszter és számos országos intézmény képviseltette magát.

Koncz János elnök megnyitotta beszédében szeretettel emlékezett meg a visszacsatolt Felvidékről és a felvidéki kartársokról, majd rámutatott arra, hogy a jegyzői kar legfontosabb kívánása az önkormányzat visszaállítása. A közigazgatásnak egy célja lehet csak: a közboldogulás szolgálat.

— A jegyzői kar — ugymond — az önkormányzatért, a magyar falu jobb sorsáért, a gyors közigazgatásért rendületlenül küzdeni fog, míg csak ezek a célok meg nem valósulnak.

Az Egyesület évi jelentését Vámos Ferenc főjegyző terjesztette elő; a felszólalók sorában Dobos Gábor azt hangsúlyozta, hogy a falu az az alap, amelyre a kormány új szociális reformjait felépítheti.

A Felvidék új közigazgatási beosztása

Mire a Vasárnap-nak ez a száma olvasóink kezébe jut, már életbe is lépett a visszacsatolt Felvidéken a polgári közigazgatás, amelynek beosztására vonatkozóan a hivatalos lap december 18-iki száma közölte a kormány rendeletét. A rendelet a következő megyeszékhelyeket állapítja meg:

Komárommegye, Komárom székhellyel, Esztergom vármegye, Esztergom székhellyel, Nyitra és Pozsony közigazgatásilag egyletve egyesített vármegye, Léva székhellyel, Bars és Hont közigazgatásilag egyletve egyesített vármegye, Balassagyarmat székhellyel, Gömör és Kishont vármegye, Rimaszombat székhellyel, Borsod vármegye Miskolc székhellyel, Abauj-Torna vármegye, Kassa székhellyel, Zemplén vármegye, Sátoraljaújhely székhellyel, Szabolcs vármegye, Nyíregyháza székhellyel, Ung vármegye, Ungvár székhellyel, Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyletve egyesített vármegye, Beregszász székhellyel, és Szatmármegye, Mátészalka székhellyel.

Kassa szabadkirályi város ujra törvényhatóság; a két Komáromot pedig a rendelet egyesíti mint megyei várost. Hasonlóképpen a megyei városok rangját kapta Ungvár és Munkács.

Az eddigi 26 vármegyei törvényhatóság helyett tehát ezentul 30 lesz; a törvényhatósági jogú városok száma pedig 13-ra emelkedik. A megannyibodott Magyarországnak csak szerinte az eddigi 36 törvényhatóság helyett 43 törvényhatósága lesz.

Vándorló könyvek nyomán világosság gyűl...

Hosszu, téli esték eseménytelenségében egy betévedő rokon vagy idegen nagy öröm és változatosság a falusi vagy tanyai népek. A téli foglalkozások szervezetlensége majdnem teljes téltelenségre kárthatat többmillió falusi embert. Mennyi idő mulik el haszontalanul, pedig ugyancsak volna tennivaló!

A Falu-Gazdaszövetség ezeket az elmuló napokat használja fel, hogy a falusi és tanyai embereket, főleg a gazdákat oktassa, nevelje. A magyar ember szívesen hallgat a jó szóra és szívesen olvas. Sajnos, vannak lelkiismeretlen emberek, akik igyekeznek gyomokot ültetni, a romlatlan falusi lelkembe.

Ezt akadályozza meg a Falu-Gazdaszövetség akkor, amikor jó és hasznos könyvek ezreit juttatja el a falusi kezekbe.

Nem nagy reklámmal folyik ez a munka, de annál teljesebb sikerrel. Nézzünk meg egy ilyen vándorkönyvtárat. Ott sorakoznak a Falu-Gazdaszövetség fővárosi székházának nagytermében, várva az indulást. Jöcskán nagy tölgyfaszekerény, rajta csillogó réztábla. Felírás:

„A Faluszövetség, Meskó Pál vándorkönyvtára. 21. sz. Budapest, V., Báthory-u. 24.

A könyvtár az elhunyt nagy szövetkezeti vezér emlékét örökíti meg. Nyissuk ki a szekrény ajtaját. Nehéz vaspántot kell leemelni, mely hosszú időre készült. Három sorban könyvek szorosan egymás mellett: Jókai, Mészóth, Gárdonyi, Rákosi, Herczeg, Vas Gereben, Nyírő és még sok-sok magyar író remekművei sorakoznak egymás mellett.

Pontosan 120 könyv.

A magyar szellem, a magyar tudás és tehetség van itt összesűrítve, hogy olvasói gazdagodjanak vele.

Ezeréves történelmünk hősi küzdelmei, kardforgató és szántóvető előidéme élete, munkája tárul eléánk a könyvekből, hogy a kései unokákat megtanítsa szeretni a hazát, dolgozni érte; és bizonyítsa, hogy a sok megpróbáltatás ellenére, az erős akarat, a vészben mutatott bátorság és hűség hogyan virágoztatták fel e hont. Vegyünk ki egy ilyen könyvet. Ke-

mény táblájának belső oldalán kedves rajz van és az alábbi versek:

Olvasd ezt a könyvet
Figyelemmel, gonddal,
Nehogy tele legyen
Szakadással, folttal!

A Faluszövetség
Ezt több helyre szánta
S ezért lett a neve:
„A falu könyvtára.”

Ezt a figyelemzetést a Falu-Gazdaszövetség intézi az olvasókhöz. Drága kincs is a könyv, érdemes vigyázva használni. Fordítsunk tovább a könyvben: Rákosi Viktor: „Korhadt fakeszeszek”. A 48-as szabadságharc névtelen hőseinek gyönyörű történetei. Az egyszerű falusi emberek hőstettei...

Évek óta egyre sűrűsödő rajokban küldi szét a Falu-Gazdaszövetség a magyar szellem kincseit a távoli falvak és tanyák közé, hogy erősítse a lelkeket, hitet adjon, békeességet teremtsen és reményt nyújtson.

A felszabadult Felvidék felé is indulnak vándorkönyvtárak, hogy azoknak kezébe is kerüljenek könyvek, akikről eddig a bitorkló elzárták a magyar betűt.

A budapesti középiskolák növendékei a Falu-Gazdaszövetség kérésére már több könyvtárat gyűjtöttek össze a Felvidék számára. Megható, hogy milyen kedves ajánlással látták el a kis diákok a könyveket. Ime így ír az egyik:

„Legkedvesebb könyvemet adom oda neked kedves ismeretlen felvidéki testvérem és olvasd olyan szeretettel, amilyennel küldöm”.

A városi iskolák villany, vízvezeték és központi fűtés létkörében nevelkedő tanulói megértették kérő szavunkat és meleg szívvel fordulnak a tanyai és falusi testvéreik felé. Bár a felnöttek lelkében ébredne fel ily mértékben a megértés és áldozatkészség: sok-sok bai és szenvedés megszűnne.

A Falu-Gazdaszövetség sokoldalú munkájának egyik szerény ága ez a vándorkönyvtár akció. Mint a neve is mutatja, 4—5 hónap múltán, ha a község lakói már elolvasták, szekérre rakják s vándorló a könyvtár más községbe, hogy ott is teljesítse hivatalát.

Csak, aki tudja azt, hogy a falusi nép legnagyobb részének még a lehetősége is hiányzik, hogy filléres ponyváknál egyebet is vegyen és olvasson: csak az értékelheti, hogy mit jelent egy faluban vagy tanyán 120—150 jó és szép könyv. Kell a

Figyelem!
Védekezés a szőlő veszélyei ellen.
Szakkönyv husz fillér postabélyeg ellenében. Szőlőoltványokról árlap ingyen. Tóth József szőlőgazdasága. Központ: Abasár, Völgy-u. 310.

KARÁCSONY 1938*

CSENDES ÉJ . . .

CSENDES ÉJ... szent éj...
Barányfelhők mögött a hold ját-
szott bujósokká a csillagokkal . . .
Szántót, rétet hó takarja s a fe-
hér hókéregget itt-ott bokorágak
szurják át. . . Csend . . . csak a tá-
voli faluból surran át a tájon a
harangszó. . . Éjfél misére hiv...
Subás ember keresgéli az utat.
Botja mélyen sülyed a hóba. Kuty-
ája talán az utat mutatja, előre-
fut, megáll, mintha mondaná:
erre. . . Az első szentéjre emlé-
keztet, amint rójtat nagy léptek-
kel a hó tetején. A harangszó meg-
üti a fűtét, figyel s maga elé sug:
-- Még csak az első. . .

Megáll. Megtöri homlokát.
Hiába, nehéz a töretlen utat járni.
Kicsit pihen, majd odébbmegy.
Amoiyan pásztorféle ember a
szomszédos tanyáról. Szívét elviszi
a kis Jézusnak, imáadásra siet.
Csend, nyugalom. . . A szívekben
is, a természetben is. . . De szép
is a karácsony. . .

Kisebb fás-bokros rész követke-
zett. . . Mintha mozgás zaja száll-
nék. . . A kutya messze előljárt,
megáll, szűkül. A subás felfigyel.
— Ne, te . . . ne! Ne bánts,
kis özike. . . Ne, te!

De bizony beszélhetett. A kutya
továbbfutott. Ő is folytatta ut-
ját. Lelke előre járhatott. . . Ta-
lán már az éjfél misén, vagy ép-
pen Betlehemben. Lehet, hogy a
szép gyermekkor emlékeit keres-
gelte. . . Ezért nem vett észre
semmit. Löttek. . . Majd még
egyet. Felriad. A kutya panaszo-
san felsír. A subásnak még a lé-
lezete is elakad. . . Karácsony,
szent este. . . Mi lehet? A hang
irányába törtet. A kutya ott fe-
szik a hó tetején, sir, panszokdik.
Alig piheg, teste elnyult. . . Meg-
simogatja.

A másik irányból is felbukkan
valaki. Lába alatt csikorog a hó.
Éppen most bujt elő megint a
hold, meglátja a subást.

— Ne bánts, az enyém!
— Micsoda?
— Az őz! Karácsonyra akar-
tam. . .
— Az őz?
— Az! És azután ne legyen
róla említés!

A subás megismerte. A faluból
való volt, gyakran járt a tilosban.
Most is. Ja, aki megszokta, a két
szent estén sem pihenhet. A két
férfi egymásra bámult. A subás
hangja elesuklott, rámutatott a
négy lábura.

— A kutyám. . .
— Micsoda? . . . Kutya?
— Az, az én kutyám. . .
A puskás közelebb megy. Mint-
ha szívébe szánalom költözött
volna, megsimogatja az állatot.
— Nem akartam. . . Őzet vár-
tam.

— Karácsony este? . . . Mások
az éjfél misére sietnek.

A subás letérdelt. Állatját szó-
longatta. Elmondotta, hogy már
hányszor tették meg ezt az utat,
amely most végetes lett. Még so-
hasem történt baj. És most. . . A
puskás nézte. . . csak nézte. Más-
kor vad indulat dult volna szí-
vében, most kókadt fejével nézett, bá-

mult. Mintha a hatalmas Isten kö-
zelsége érintette volna. Hangtala-
nul könnyet morzsoltszét kezével.
Azután lehajolt és újra becézgette
a kutyát.

— Nem akartam. Soha többet.
Hirtelen felpattant. Térdén
kettétörte a fegyvert. A másik
lassan felemelte tekintetét.

— Nem haragszom. . . Kará-
csony van, legyen béke.

— Igen, legyen béke. Szent este
van. . .

Megint harangszó szállt. A kis
falu templomában a „második”
harangozták. A házak ablakaiból
erre szűrődött a fény, talán már
a gyertyácskákat gyújtogatták a
karácsonyfák. A két férfi nem
tudott mit kezdeni a nyöszörgő
állattal. Szánakoztak. A kutya okos
szemeit rájuk emelte, nyaldosta
sebét. Lassanként magához tért.
Kevés próbálgatás után lábraállt.
Gazdája nézta:

— Gyere, Morcos!
Elindultak. A vadász utánuk né-
zett. Valami ürességet érezhetett
szíve mélyén, sóhajtott, szólt:

— En is. . .

A subás visszaszólt:
— Gyere . . . téged is vár a kis
Jézus.

Együtt mentek tovább. Lelkük
most már a szeretetben ölekezett.
A karácsonyról, Betlehemről szól-

tak. Emlékeiket idézték. A kutya
megint előttük járt, vissza-vissza-
nézett, leült, várt. Elfelejtett már
mindent. . .

Lassanként feltűntek a falu hó-
borította házai. Nemsokára azután
a templom előtt rázogatták le a csiz-
májukról a fagyos havat. Belülről
szent ének szűrődött ki s a kala-
pok lekerültek a dacos fejekről.
Majd ott álltak egymás mellett a
templom sarkában s áhitatba me-
rültek. A körülöttük állók egy-
másra néztek, tekintetük csak eny-
nyit mondott: a gazdag Somháti
megtért. . . De azt már nem ke-
resték, hogyan, csak azt látták,
hogy a szegény pásztor mellett tér-
del és imádkozik. Kint, a templom-
ajtóban húzódt meg a sebzett
kutya. Várta gazdáját, hogy az éj-
félimise után hazakisérje. Embe-
rek jöttek, mások mentek. Végig-
néztek az állaton. Egyik-másik
szólt is:

— Szegény, milyen lompos. . .

Beharangoztak. Szállt az ének.
A lelkek Betlehemben jártak,
imádták a kis Jézust. A hatalmas
Isten, aki békecséget hozott az
emberek szívébe. . . Igen, békesé-
get, nemcsak az első karácsony-
kor, hanem most is. És minden-
kor, valahányszor éjfél misére
hív a harangszó. . .

GYUTAY ISTVÁN

JULIKA MEGTÉRÉSE

ZSÓFIKA ÉS JULIKA egytestvé-
rek voltak. Egy édesanya ringatta
őket, egy kenyerből szegtek mind-
kettőjüknek, egy nyoszolyába alud-
tak, egy homokban játszottak, még
párjáltak is egymásra — testben, de
lélekben azán nagyon, nagyon messze
estek egymástól. Bár ne essünk tul-
zába, angyal nem volt egyik sem,
de két pajkos kis ördög, de két ele-
ven kis mókus. De mégis . . . Ha Ju-
lika csinált rosszat, könnyedén há-
ritotta át kis testvérkéjére. Viszont
Zsófiika könnyedén magára vállalta
még azt is, mit nem ő követett el.
Arról meg éppen szó sem lehetett,
hogy Julika megossza bármijét is
Zsófikával, ellenkezőleg, ha eltört,
elkallódott valami játékszere, egyszé-
rűen Zsófikáéból pótolta. Viszont
más tekintetben meg jobb volt, mint
testvéreje. Nem ügyetlenkedett, nem
csuszott el és nem sirt semmiért. Ha
erőszakoskodni akadt kedve: acsar-
kodott. Zsófiika természetesen enge-
dett. Hát így volt, ilyen volt a két
kis testvér.

A szülők: az édesapa és édesanya
figyelték ugyan ezt a két különböző
leányemberkét, de hát Istenem, övéké
volt és csak mosolygott rajta, mond-
ván, majd csak kinövik a hibájukat.

Azután meg, ha nagyon ösztínek
akarnak lenni, az ő életükből szá-
mazott nézetük, sokszor ítélte oda az
elsőbbséget Julikának.

— Ebből talpraesett leány lesz —
mondogatták. — Ez nem hagyja a
magát.

És így tovább. De a szomszéd-
ság, meg a rokonság bizony nem így gon-
dolkozott. Jobban szerették a me-
legbarnaszemű Zsófikát, aki szelid
volt, alázatos és készséges. Mondják,
hogy sokszor a harmadik lát job-
ban. Hát ez is így volt. A családon
kívüliek jobban, biztosabban mérték
le szívük mérlegén a két kis leányt
és mert emberek voltak, kifejezésre
is juttatták ítéletüket. De hát ez
csak a külvilág volt és bizony a gyer-
mek még bent él a családban az asz-
tal körül és mindennek úgy kell
lenni, ahogy a szülők akarják. Mert
a szülők jóhiszeműen cselekszen-
mindig s mindenben jót akarnak.

No de hát, hogy így mondjam ré-
giesen — beljebb kerülök a házba.
Ugyanis karácsony szép ünnepe van
ma. Az édesanya süti a kalácsot, a
bélest, a rétest, a két kisleány sem
ment iskolába. Karácsonyi szünet
van. Segitenek hát, ki ezt, ki azt.
Nagy a hév, széles a kedv és a re-
mény csillaga bujdosik a kis eleven
szemekben.

— Vajjon mit is hoz a Jézuska?
Istenem van-e szebb a karácsonyi
gyermekálmónál? Bizonyosan nincs. A
végső házban már tisztá minden.
Cifraszöttes az asztalon, a csipkés és
himesvégű párnák dagadtan sorakoz-
nak az ágy tetején. A szünet már
ott a kivirágzott karácsonyi fa. A
szoba földje szépen felmázolva és ka-
rikára felloccsolva. Az asztal alatt egy
kis széna, egy kis zab, egy kis buza,
már amint ez szokás ilyenkor. Hadd
legyen a Jézuska kis szamarának is
mit ennie. De vajjon az ajándék? Ez
a nagy kérdés. Édesapa, édesanya
szegény emberek, földet turják, mint
annyi más szelid eleik, kik rég ott
nyugszanak hant alatt, hó alatt az

KARÁCSONYI IMA

Majd kétezer éve, hogy megszületél

Ember Fia. Akkor is kegyetlen tél
marta a lelkek világát, úgy, mint ma,
mert hiába jöttél el értünk; soha
meg nem érünk a Te megváltásodra.

Mi ma is csak ünnepelünk és alig
tekintünk lelkünk jászolába, hogy itt
megszületél-e? És csak elhallgatjuk:
— Millióknak nincs betető falatjuk . . .

De, hogy megfeleznénk testvériesen
mit Isten adott . . . nem, soha egyőnk sem
teszi meg azt a második mérőföldet,
melyről az Irás szólott. Gyalólok, gyengék
vagyunk édes Jézusunk; mennénk, tennénk
de csak egyik kezünk fogódzik Beléd.

A másik, a gonosz: a hívságos, rossz
világba fogódzik, sujt, sebet üt, oroz
s dobbal hirdeti, ha ad. Méltatlanok
vagyunk a Te szép szívedre Jézusunk;
balgák, esendők, kik árny után futunk,
mikor Te vagy a fény, a tündöklő Nap,
Ki előtt csillagezrek hódolnak;
életet adó eső, mit vár e föld
szikkadt lelke, mely minden szépet kiköli.

Nem bölcseknek és nem irástudóknak
jelentetted ki magad, de pornak.
Nem az egészségesekért, de a bus
betegekért jöttél irtalmas Orvos . . .
Ó, egyetlen reménységünk, gyógyíts meg
minket! Emeld fel esett szíveinket,
hogy szent, nagy, igaz karácsonyunk legyen;
hogy reánk szálljon az égi kegyelem;
hogy járjuk örökké a Te utadat
a Szeretet csodás csillaga alatt.

SZAMADÓ ERNŐ

akácok alján a vén temetőben. A Földanya jó az emberhez, ha szorgalmas, megáldja munkáját, de csak annyit ad, hogy elég legyen minderre, ami éppen kell. Ezen nem lehet változtatni. Ősi, szép küzdelem a földmives ember küzdeleme és szép élet a tisztaszívű falusiak élete. Ilyen volt a kis családé is. Áldott szegénység, de mindennapi kenyér. Háláikat adtak ezért Istenüknek... De játékrakaj bizony nem tellett. Csutkababút csinált anyjuk, dugó malacot apjuk, tökmagból és piros kukoricaszemekből fűztek kosárkat együtt és bojtórjából babaágyat, babaszékét. De ez sem baj. Jobb megszokni a nélkülözést, a szegénységet gyermekkorban, mint egy egész életen át szenvedni miatta. Ezt tartják a szelíd, jó földmiveloők. Isten áldja meg józan eszüket...

Esteledett. Lila kendőt kötött az alkonyat és szemében megcsillantak a tükörfényes csillagok. A kis falu tornyában megkondult az esztharang lágyan, szépen, mint anyni simogatás. És megnyitotta valaki a kiskaput: — Boldog karácsonyi ünnepeket. — Sári néni volt a szomszéd. — Bent voltunk Csabán, oszt egyet-mást vetünk volt — mondta a néni. — Odagondoltam, hogy Zsófikának is hozok valamit, amiért el-csaladt nekem a boltba. Ehen van ni. — Szép hajas babát vett elé a néni. — Itt van kis-cseledém, nesze. Játssz vele.

Zsófika alig tudta megköszönni az ajándékot, csak nézett és mosolygott. Anyja ripakodott rá:

— No, köszönd meg szépen. És megköszönte. Fel sem ocsudott bámulatból, mikor Reszka néni nyit be. Megkérdezi, mire végzik, istenáldott ünnepeket kíván és egy nagy mézeskalácsot huz elő kendője alól:

— Zsófikának hoztam, amiért segített eprei szedni a nyáron. Nem sok, de fogadják szívesen. — Így a néni. Mari néni sem késétt. Ő viszont apró ágyacskát hozott. Az ura csinálta, ki nagy faragó hírében állt.

— Nesze lekem Zsófika, — nyájaskodott a néni. — Sokszor vigyáztál a kis Esztikémre. Hurcoltad, pátyoltad, fogadd el ezt. Ugye, édesanyja, elfogadhatja Zsófika ezt a kis heme-humit?

Boriska néni egy kis kartonkötőre valót hozott, mert, hogy Zsófika nem egyszer hazahajtott a Kőrösről a néni butykához, kőza recéit... Hát így történt. Zsófika boldog volt és azt sem tudta, melyik ajándéknak örüljön. Julika meg olyan hallgatag lett, hogy szavát sem lehetett venni.

Csillagjötté után aztán templomba mentek. A pap szépen beszélt. Valami olyasfélét, hogy ilyenkor karácsony-szent ünnepén minden ember tekintsen szívébe, hogy megszületett-e ott a szeretet Fia, a kedves kis Jézus. Mert aki evés-ivással ünnepel, bizony mit sem használ. De szíve jászolába ring-e a kis gyermek... Ez a kérdés. És hogy ime itt az idő elindulni a betlehemi csillag után és egy életen át örök, tündöklő karácsonyban élni... Így beszélt a pap, az Isten áldja meg, ilyen szépeket mondott.

Mikor pedig hazament a kis család, leült az asztalhoz, hogy elköltse az ünnepi vacsorát. Imádkoztak hát és megcsörrentek az evőeszközök, de Julika szája összeszorult, nem birt enni. Szeme különös fényben villogott és csak nézett, nézett.

Már éppen rá akart szólani édesanyja, hogy egyen szépen, mikor a kis Zsófika, aki gyermekszívvel olvasott testvérkéje szívében, odalépett a szülőkhöz és így szólt:

— Julikám, gyere ide, nézd mennyi mindent hozott nekünk a Jézuska. Nézd, megfelezem veled. Mondá, hogy

melyik kell, melyiknek örülné...?

Erre Julikából kibuggyant a sirás és ráborult az asztalra. Zsófika megölelte, megcsókolta gyengéden és ölébe rakta Jézuska ajándékait.

Ha ebben a pillanatban valaki fölért volna a csillogó karácsonyi égére, láthatta volna, hogy mosolyognak az angyalok. Mert a kis földeszuppos házikóban bizony ott ringott a betlehemi jászol és benne a Jézuska, aki áldott legyen mindörökké.

Ettől a karácsonyestétől lett Julika olyan, amilyennek ma ismerik kicsiny Békésen, mindenki igaz barátja és szíves testvére és Jézuska bölcsőjének örök ringatója.

O. O.

A KÖDMENZSEB

A SZÉL hordta a havat. Márton bácsi összébb huzta ködménét, nekifeszült a szélnek s úgy tolakodott előre az országot.

Szombat este volt, napszámból jött, most kapta meg a heti keresetét. A hideg téli szél átjárta tagjait. Alig várta, hogy a falut elérje. A kocsmá a falu végén volt. Gondolta, hogy ott majd megiszik egy pohár bort. Az majd magához téríti. Így is tett. A kocsmában jó meleg volt. Márton odaült a kályha mellé és iddógált. A kályhában patogott a tűz. A kályha oldala izzott, vörösödött. Az öreg magyar nem bírta soká a nagy meleget, a kályha is fűtötte, a bor is. Levetette hát a ködménét és odaakasztotta a fogasra, a háta mögé. Azután tovább iszogott.

Köröztös János ugyanakkor a vásáron volt, eladta a tehénét. Kapott érte kétszáz pengőt. Visszafelé jövet megfázott, ő is bement a kocsmába. Minthogy Márton bécit ott találta az asztal végén, a kályha mellett, hát maga is odatelepedett. Hozott egy liter bort. Ivott. A jó vásárra jó kedve támadt — s mikor Márton bácsi pohára kiürült, a maga borából töltött neki.

— Így Márton!

Ittak. Hanem a vaskályha megint nem nyughatott. Veskakedettül pörkölt. Köröztös Jánosnak is melege lett. A ködmén róla is lekivánczolt. Levetette hát és odatette Márton ködmene mellé a fogasra. Azzal tovább ittak.

Mikor már a harmadik liter bort mozsolgatták, Köröztös Jánosnak eszébe jutott a pénz, a tehén ára. Hogy megvan-e? Mártonnak nem szólt róla. Kótyagos fejfel úgy gondolta, hogy minek a szegény ember-hitte, hogy az ura bizonyosan agyon-

nek tudni, hogy a gazdag embernek mennyi pénze van. A pénz a pruszlikzebben volt. Óvatosan előhuzta onnét és az asztal alatt titokban megolvasta. Megvolt mind a kétszáz pengő. Mikor a pénzt vissza akarta tenni a pruszlikzebbe, mást gondolt. Azt gondolta, hogy abban a kis pruszlikzebben nem jó helye van a pénznek. Utóbb még kicsik belőle. A ködmenzzebben biztosabb helye volna. Fel is kelt mindjárt az asztal mellől, a fogashoz ment, mivel azonban a bortól sem az esze, sem a szeme nem fogott tisztán, a fogason meg két ködmén lógott egymás mellett, a pénzt a maga ködmene helyett beleygőmszölte Márton ködmenebe. Aztán, — mint aki jól végezte dolgát — visszaült az asztalhoz s most már nyugodt lélekkel ivott tovább. Hajnalra járt már az idő, mikor szörnyű nagy barátsággal hazakeveredtek.

Julí néni, Márton bácsi hitestársa, egész éjjel nem aludt, várta az urát.

— Hol lehet?

Mikor aztán úgy virradat táján Márton bácsi bebukott az ajtón, mindjárt tudta, hányadán áll a dolog:

— Elitta a keresetét. El hát! — Mély lélekzetet vett, mint ahogyan vihar előtt végigsöpör a szél a fák között, aztán megfenyegette az embert:

— Megállj gazember! Nem főzök a héten. Nem én! Ha megittad a keresetted, hát majd megkoplalod!

Márton bácsi ködmene a széken lapított. Julí néni nagy haragjában tiszser is elment mellette, észre sem vette. Azon busult, hogy az ura öreg-ségére egészen elromlik. Most is hajnalban jött haza a kocsmából. Morogva sópöregedett. A ködmén csak lapított. Mivel az öreg menyecske sehogyan sem akarta észrevenni, az egyik fordulónál lecsuszott a szék-ről és Julí néni elé sietett. Mintha csak mondta volna, hogy nézz ide már!

Julí néni felvette a földről a ködmén, s mikor a székre vissza akarta tenni, észbe jutott valami. Tudta ugyanis, hogy az ura a pénzt a ködmene zsebében szokta tartani. Most arra gondolt, hogy megnézi, mennyit ivott meg a vén betyár. Maradt-e valami a napszámból. Alig nyult bele a zsebbe, a keze megakadt valamiben. Kivetete. Még a lélekzete is elállt.

Egy marék pénz volt a zsebben. Csak egy beleygőmszölvé. Az első pillanatban nagyon megijedt. Azt dotta, hogy minek a szegény ember-hitte, hogy az ura bizonyosan agyon-

ütött az éjjel valakit. Másként hogyan kerülhetet volna hozzá ennyi tömételten sok pénz. Megrázta urát: — Márton hé!... Keljen fel!

Márton nehezen ébredt:

— Az asszony följé hajolt:

— Hol vette kee a pénzt?

— Miféle pénzt? — pislogott az öreg alosan.

— Ezt e! — szólt Julí néni és eléje tartotta a pénzt. — Lehet...

A pénz láttára az ember szeméből Isten tudja mennyi... tán ezer is! hirtelen elszállt az álom. Felugrott az ágyból.

— Hol találad? — kérdezte nyugtalanul.

— A ködmenzzebben.

— Az enyémben?

— Ott.

Most Mártonnak lett melege. Tanakodott, hogy hol is volt. Mit is csinált az éjjel. Nem csinált-e valami bolondot? De sehogysem tudta kitalálni, hogy a pénz hogyan a csodában került a zsebbe. Megolvastva a pénzt. Kétszáz pengő volt. Julí néni szeme kikerekedett és borzadva sugta:

— Lopta kee?

Az ember önrzetenesen tiltakozott:

— Mit gondolsz!

— Hát akkor hogyan került a zsebbe?

— Nem tudom.

— Akkor ezd a pénzt a szerencse tette bele a ködmenzsebbe! — derült fel az asszony arca, hirtelen.

Nagyon örültek, nagyon boldogok voltak. Mindjárt el is határozták, hogy mit vesznek a pénzen. Julí néni tehenet akart, az ember szőlőt.

Itt azonban egy kis baj volt. Mártonnak nem tetszett a tehén, mert ahhoz föld is kell. Másként miből tartásák. Julí néniék meg a szőlőt nem tetszett. Ugy gondolta, hogy ha boruk terem, akkor az ember mindig részeg lesz. S mert Julí néni sehogyan sem akart engedni a tehénből, az ember meg a szőlőből, a pénz örmére úgy összevessztek, hogy majd megölték egymást.

Utóbb, Julí néni már az ágy alá menekült. Az ember mérges volt s a szeme vérbeborult:

— No, megállj!

Nekifaralt az ágyanak, hogy a fal mellől kiemelje. Az ágy már roppant is. A legutolsó pillanatban azonban, az asszony szerencséjére, kinyílt az ajtó s a szobába lépett Köröztös János. Rászólt a mérges emberre

— Hát te mi a csudát csinálsz, Márton?

Márton csak most vette észre a jövevényt, nagyot fujt, aztán nagy méltatlankodva előadta, hogy mi történt közte és az asszony között.

Köröztös arca felderült:

— Hát nálad van a pénz?

— Nálam.

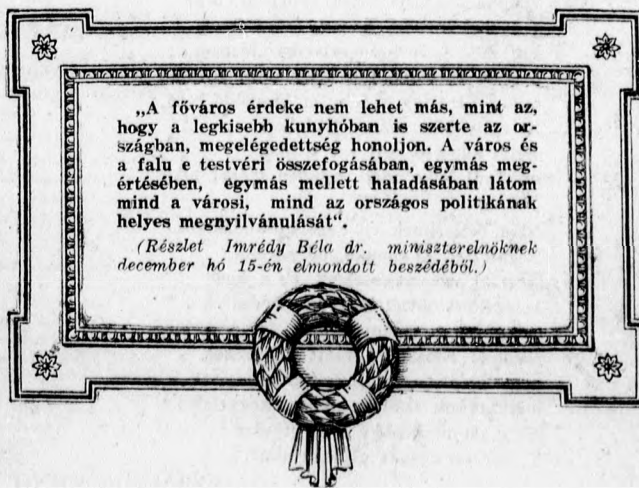
— Ó, hogy a!... Már a csend-örökhöz akartam menni.

Mikor kiderült, hogy a pénz hogyan került Márton zsebbe, Julí néni is előmerészkedett az ágy alól. Mikor aztán Köröztös is elment a pénzzel, ránézett az urára s — mint-ha mi sem történt volna — szelíd intelligenciával megszólalt:

— Látja, Márton! Egyszer süttőt ránk a szerencse, akkor is majd megöltük egymást... Jobb nekünk így a szegénységben, legalább szeretjük egymást!

NYÁRY ANDOR

KÖBE KELLENE VÉSNII...

Jó hangszereit játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

Németországban járt munkástevéreinkhez

Ujra itthon...

Néhány nappal ezelőtt futott be a magyar mezőgazdasági munkásokat hozó utolsó különvonat a magyar határra. A karácsonyi szent ünnepekre hazakerültek az *Északi* és a *Keleti tenger* mellől, a *brandenburgi síkságon* és a *pomerániai rónákon* dolgozó magyar munkások a régen vágyott családi körbe. Amilyen meleg szeretettel igyekeztünk őket a messze idegenségben gondozni, támogatni, éppen olyan igaz örömmel szorítjuk meg dolgos kezüket most, a hazatérés alkalmával.

Az eddig ehngzott német nyilatkozatok alapján is megállapíthatjuk, hogy

a magyar mezőgazdasági munkások, néhány kivételtől eltekintve, beváltak, jó munkát végeztek és teljes elismerést arattak.

Ezzel viszonyozták a munkások a földművelésügyi minisztérium támogatását, hogy munkaalkalmat biztosított részükre külföldön.

Egy ország sem engedi ki szivesen fiait külföldre és a mi szempontunkból is az lenne a kívánatos, hogy minden magyar állampolgár itthon találjon megélhetést. Sajnos, ezt biztosítani ma még nem tudjuk és éppen ezért *élhetetlenség és rövidlátás lett volna részünkről, ha nem használjuk fel a kínálkozó alkalmat, hogy egy velünk barátságos viszonyban levő országba küldhessük ki munkásfelleglünk egy részét.*

Sokkal gazdagabb nemzetek is megragadták ezt a kínálkozó alkalmat; így ebben az évben *Lengyelországból* 60.000, *Olaszországból* 30.000, *Jugoszláviából* 12.000, *Csehszágából* pedig 5000 munkás nyert elhelyezést Németországban. Tőlünk — a régi Ausztria területét is beszámítva — *11.000 ember dolgozott mintegy fél-éven keresztül* a német mezőgazdaságban.

Az ilyen idegenbe való távozás, amikor tavasszal mennék és ősszel hazatérnek a munkások, csak hasznos lehet az országra, mert keresetük nagyrészt hazahozzák, magukat egy fél-éven keresztül élelmezni tudják és nem szakad meg kapcsolatuk szülőföldjükkel és hozzátartozóikkal. A megtakarított pénzükből pedig a vagyonosdás alapját vehetik meg és nyugodtabb öregség elé néznek. A cél tehát az, hogy lehetővé tegyünk a kisembernek olyan rétegre való emelkedését, hogy legyen féltenivalója, mert az ilyen ember biztos támasza a nemzeti gondolatnak.

Legyen otthona minden mezőgazdasági munkásnak, legyen kertje és belseje, vagyis olyan tűzhelye, amely őt a világ bármely részéből hazahívja és aho-va örömmel vágyódjon vissza.

A kisember felemelkedését a magyar kormány a törvények és rendeletek egész sorával kívánja biztosítani és ezért a magyar falu és tanu-aj lakosság bizalommal néz a jövő elé.

A Németországból most hazatért mintegy 11.000 mezőgazdasági munkás itthonmaradt hozzátartozóival közel 50.000 lelket jelent és mikor a szentestén, Krisztus születésének emlékeztére meggyújtják a karácsonyfa gyertyáit és leülnek a megerített

asztalhoz, gondoljanak arra, hogy örömmükben osztozik a kormány, a vármegye, községük vezetősége és mindazok a hivatalos tényezők, akiknek részük volt abban, hogy munkaalkalmához jussanak.

TEÖLGYES ISTVAN DR.

Az utlevelek bevonása

A hazatért munkások a határátlépés alkalmával bevont utleveleiket majd csak akkor kapják meg, amikor ismét kiutaznak Németországba. Legyenek tehát nyugodtak, az utleveleket *annakidején vissza fogják kapni.*

Reméljük, hogy mindazok, akik az idén kint jártak Németországban és Ausztriában, a *fövre is kimehetnek*, kivéve természetesen azokat, akik ellen a munkaadók kifogást emelnek, mert ezeket a legjobb akarat mellett sem lehet ismét kivinni.

A kerékpárok körüli nehézségek

Dacára sokszori figyelmeztetésünknek, többen postára adták kerékpárjukat és most a kiváltás alkalmával nehézségek merültek fel. A kiváltásnál igazolni kell, hogy a *címzett Németországban volt mezőgazdasági munkás és mielőtt hazautazott volna, itthoni címére feladta az általa Németországban használt kerékpárt.* Arról, hogy ki volt kint Németországban, igazolványt a *községi előjáróság* állít ki. Ne aggodjék senki, ha a feladott kerékpárok még nem érkeztek meg; ilyenkor karácsony előtt, nagy a forgalom és a vámkezelés időt vesz igénybe.

Az átutalt összegek kifizetése

Megnyugtatóan közöljük, hogy a hazautazás előtt átutalás céljából befizetett összegek a rendes uton fog- nak kifizetésre kerülni és legyen nyugodt mindenki, hogy a *pénzt meg fogja kapni.* Ne türelmetlenkedjék ezért senki sem, ha még néhány hétig nem kapná meg pénzét, mert a *hivatalos eljárás bizony sokáig tart.* A német munkaadó a pénzt beküldi a *Német Nemzeti Banknak*, onnan a *Magyar Nemzeti Bankhoz* kerül, majd az *Országos Központi Hitelszövetkezethez* és végül a munkás lakóhelyéhez legközelebb fekvő *hitelszövetkezet* fizeti ki az átutalt összeget. Ha a pénz már Magyarországon van, őt nap alatt elintézik a dolgot. A *késedelem tehát nem rajtuk múlik.* A németeket pedig siettetni nem lehet, mert nekik megvannak az előírt formáik és azt szigorúan betartják.

Azt kívánjuk őszinte szívből, hogy a munkások szorgalmas munkájának gyümölcse is legyen és megtakarított keresetükkel okosan gazdálkodjanak, s gondoljanak a holnapra is és ezért *könnyelműen ne költsenek és ne költsönözzenek.*

Bojtos Erzsébet halála

Szomorú eset történt Budapesten, a köbányai pályaudvaron, amikor a Németországból hazatért magyar munkások egyik csoportja átrakodott arra a vonatra, amelyekkel tovább kellett utaznia *Havonyi, Bojtos Erzsébet* pétervárti munkásleányt a *Miskolcra* érkező gyorsvonat halálra gázolta. A 19 éves leány szüleinek egyetlen gyermeke és kenyérkereső támogatója volt. Otthon temették el a közég nagy részvéte mellett. A szerencsétlenségért való felelősség megállapítása végett a hivatalos eljárás megindult és a szülők — mivel

eltartózkodtak veszítették el — *kártérítési igénymel lépnek fel a vasúttal szemben.*

Átérezzük a szülők nagy bánatát, akik egyetlen gyermeküket, boldogságukat és reménységüket veszítették el, aki szorgalmasan küldte haza szüleinek megtakarított keresetét és mennyi szeretettel gondolt arra a pillanatra, amikor a hosszú távollét után, szülei keblére borulhat. A *példaadó magyar munkásleány emlékét mi is kegyelettel fogjuk megőrizni.*

ÜZENETEK

TÖBBEKNEK: A Németországból hazakerkező munkások a magukal hozott és 10 márkánál kevesebb ércpénzt a legközelebbi hitelszövetkezetnél beváltathatják és a szövetkezet beváltás végett felküldi az *Országos Központi Hitelszövetkezet* központjába. A Magyar Nemzeti Bank azonban a márkát csak felár nélkül váltja be. Várják be türelemmel, míg a beváltást elintézik, mert ez egy kis időt vesz igénybe. — **Nánási Sándor, Búdszentmihály:** Kérésüket továbbítottuk elintézés végett a berlini követséghez. — **Márcz Mihály, Ráckeve és Szabó Barnabás Pétervársára:** A rendelet értelmében a hazautazó munkásoktól az utlevelet a határnál be kellett vonni. Ha jövőre kiutaznak, úgy ismét kézhez kapják. — **Szarka Margit és Stangl Irma, Vasszentmihály:** Nem vonnak le semmit, ha saját költségükön utaztak ki. — **Kosztai Sándor, Hajdudorog:** Elvesztett kofferje ügyében lehelyesbél lenne, ha közvetlenül a két vasmegeyi tolmáchoz fordulna. Amennyiben nem kap kielégítő választ, úgy ismét, forduljon hozzánk levélben, egész pontosan feltüntetve, hogy december 8-án melyik vonattal utazott haza Németországból, továbbá, mikor és hol kapcsolták le azt a vonatot, ahol podgyásza volt. — **Horváth János, Eger, Ferenc Nándor, Mezőtárnagy:** Kerékpárjuk ügyében irjanak munkaadójuknak, vagy annak, aki azt feladta. Valószínűleg még egy ideig el fog tartani, míg a kerékpárokat megkapják, mivel azt vámkezelés végett megvizsgálják. Kár volt nem reánk hallgatni; mi ugyanis többször közöltük, hogy a kerékpárokat mindenki hozza magával, mert így azok vámenteseek. — **Ifj. Deme Mihály, Tiszánána:** Előbbi üzenetünk Önnek is szól. — **Stefanits János, Horvátzsidány:** Amint az OKH-hoz a pénz megerkezik, azonnal kiküldik, legyenek türelemmel, a pénz nem vész el. — **Seeburger Jánosné, Elek:** Seeburger Anna megbízásából 100 Rm-ért 137.50 P-t utalt át az OKH október 1-én a megjelölt címre, utiileg levonással. Más összeg eddig nem érkezett. Sürgesse a munkaadónál. — **Arnyék István, Tiszánána:** Balcsesztbiztosítási járulékra vonatkozó reklamációját nem értjük. Kérjük, írja meg világosan, milyen összeget akar visszakapni és kitől? — **Csonotos János és társai:** Örülünk, hogy Németországban Hacker Emil nevű tolmácsuk szeretettel és jóindulattal intézte el ügyüket. Üdvölet. — **Nagy Margit, Pásztó:** A panasznak utána járunk; természetes, legyen nyugodt, a tévesen levont összeget meg fogja kapni. — **Mérez György, Tömörd:** Reklamációját továbbítottuk, az eredményről — ha lehet — a jövő számban értesítjük. — **Utassy Bagó Károly, Bükkszentkereszt:** Németországban dolgozó munkástevéreink szülő utbaigazításokat, üzeneteket az elmúlt hat hónap alatt az itthoni előfizetőknek küldött példányokban valóban nem közöltük, csak azoknak küldtünk ilyen példányokat, akik ezt kifejezetten kérték. Most, hogy mindenki ha-

Kéthangoros
HARMONIKA
jóhangu ... P 10'-
FARSANGHARMONIKA
erősebb hangu... P 18'-
MAGYAR CIITERA P 6'-

JÁTEKHEGEDŐ P 2'-
ISKOLAHEGEDŐ
jávortából, jó szerelés-
sel ... P 11'50

MANDOLIN jóhangu ... P 12'-
TÁROGATÓ öblőshangu P 30'-
Gramofon + Zongora
Rádió

Minden hangszer

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár
Budapest, VII., Rákóczi-ut 60.

zaérkezett, természetesen minden lapban megjelennek üzeneteink, jövőre pedig minden olyan előfizetőknek, aki közli velünk, hogy a Németországban dolgozóknak szóló közlemények érdeklik őket, a Németországba küldött példányokból küldünk. Újból hangsúlyozzuk, hogy természetesen az egész télen át is, a legnagyobb készséggel foglalkozunk a Németországban járt testvéreink panaszaival, kéréseivel. Üdvölet. — **Durkó Julianna, Okány:** A lapot, természetesen, megindítottuk itthoni címére, örömlünk, hogy szerencsésen hazatért. Kísérje figyelemmel a lapot, annakidején értesülni fog a tennivalókról, azt hisszük, nem lesz semmi akadály a terve megvalósításának.

Az utóbbi napokban hozzánk beérkezett pénz-reklamációk és más érdeklődések ügyében lapunk zártaf meg nem sikerült érdemleges választ kapunk. Ezekre jövő heti számunkban válaszolunk. Hangsúlyozzuk, hogy minden kérdésre, reklamációra természetesen a legnagyobb készséggel válaszolunk.

Végrehajtás alóli menteséget a súlyos kárt szenvedett gazdáknak!

A *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara* (Miskolc) többrendbeli előterjesztésében tett javaslatokat azoknak a gazdáknak érdekében, akik a felvidéki területek visszacsatolásával kapcsolatban lófogataiknak nagyrésztben, vagy egészben való bevonása által jelentős áldozatokot hoztak. Így legutóbb a földművelésügyi kormány közbenjárását kérte annak érdekében, hogy az esedékes adótartozásokkal, valamint magántartozásokkal kapcsolatosan a gazdaságilag amagyn is súlyos károkat szenvedett gazdák a *végrehajtások alól 1939 szeptember hó 15-ig mentesítsenek.*

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés
a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumölő

nélfül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULICZKY OTTÓ
Budapest, VII., Dokány-utca 84. Hsz. 2

Árak: Demijonnal ab Budapest
3 4 6 8 10 15 20
3 70 4 80 7 10 9 10 10 80 16 - 21 20

Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Tízmillió pengős hitel a kisembereknek

Ismeretes, hogy a Magyar Nemzeti Bank a kisemberek hitellel való támogatása céljaira annak idején 10 millió pengőt ajánlott fel. A 10 millió felosztása a következőképpen történt:

4,5 millió pengőt kapott az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki kisgazdák és mezőgazdasági munkások termelési hiteleinek előmozdítására;

1,5 millió pengő vidéki kisiparosok, illetőleg kiskereskedők hitel-ellátására fog szolgálni;

2 millió pengő az Iparosok Országos Központi Szövetkezeténél, a Budapesti Kisipari Hitelintézetnél és a Nemzeti Hitelintézetnél helyeztetett el;

0,5 millió pengő az Országos Vitézi Szék utján a vitézek gazdasági vonatkozású céljait fogja szolgálni;

1 millió pengő a Nemzeti Önlétségi Alap kibővítésére bocsátott rendelkezésre;

végül 0,5 millió pengő a háziipari egyesületek támogatására, valamint kisipari exporthitelek támogatására szolgál.

A kölcsönök folyósítása máris megkezdődött. A kölcsönök kihe-lyezésénél a többgyermekes hitel-igények előnyben részesülnek.

A Hangya 12 munkásházat avatott

December 14-én délelőtt avatták fel a Hangya Ipar új munkáslakóhá-zaft Budafokon. A Hangya budafoki pincéi felett, egy kis dombon tavaly épült fel az első nyolc munkás csalá-ldi ház, amelyhez most tizenkét újabb és nagyobb ház csatlakozik. A házak építése 110.000 pengőbe került. A munkások heti 2 pengő bért fizetnek.

Az avatónnepségen Wümscher Frigyes dr. alelnök-vezérigazgató mondott beszédet, majd sorra az el-nőki asztal elé léptek a sokgyermekes családapák és a vezérigazgató átadta mindegyiknek új lakása kulcsát. A munkások nevében Kazai János mon-dott köszönetet a vállalatnak, majd ragambli Fluck András dr. iparügyi miniszteri tanácsos beszélt.

Az ünnepség előtt a Hangya buda-pesti székházában sajtótájékoztató volt, amelyen Wümscher Frigyes ve-zérigazgató beszámolt a Hangya mintafalu munkájáról. Tordas köz-ségben, Fejérmegyében létesít a Hangya ilyen mintafalut, amelyben a szövetkezetek mindenfajta megje-lenését természetben állítják fel.

Mezőgazdasági gépkezelő tanfolyam

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a földművelésügyi minisz-ter megbízásából 1939 január 8-iki kezdettel a M. Kir. Felsőiparisokolán (Budapest, VIII., Népszínház-u. 8.) mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyam célja a traktor és traktoros talajművelő szerszámok működésének, gyakorlati kezelésé-nek, üzemi karbantartásának elmé-ietí és gyakorlati oktatás útján való ismertetése. Kiterjeszkedik a tanfo-lyam ezenkívül a csepplőgépek üzemi karbantartására, a vetőmagtisztító-gepek kezelésére és első segélynyuj-tásra. A tanfolyam időtartama 20 tanítási nap, egész napi elméleti és gyakorlati oktatással. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18-ik élet-évtét betöltött egyén, aki a traktorok vezetésével, vagy kezelésével kíván foglalkozni. A tandíj 15 pengő.

Az ország 11 legnagyobb baromfitelepe a gazdaközönség rendelkezésére áll

A termelő gazdatársadalomnak régi sérélmé volt, hogy a baromfifélté-ésítés terén nem juthatott az őt meg-illető szerephez és így nem tudta ér-dekeit kellően megvédeni. A Hangya ennek az állapotnak megváltoztatása érdekében Kaposvárott, Magyarke-reszturon és Debrecenben saját ba-romfi-hizlalo és feldolgozótelepet lé-tésített; továbbá megszerezte a tő-rökszentmiklósi, szentesi és szegedi telepek és hűtőházak tulajdonjogát; a napokban pedig tíz esztendőre ki-

bérelte a Benedek József és Fia, va-lamint a Schneider Ignác utdóai cé-gek kecskeméti, nagykőrösi, békés-csabai és kiskunhalasi telepeit. Ugyancsak bérlet útján szerezte meg, a felvidéki Hanza szövetkezettel köz-ösen a vágsellyei telepet, úgy, hogy a szövetkezetbe tömörült magyar gaz-daközönségnek jelenleg az ország tizenegy legnagyobb baromfifeldol-gozó- és hizlalo telepe rendelkezé-sére áll.

Jelentősen emelkedett a gazdatársadalom vásárlóereje

A Magyar Gazdaságkutató Intézet most közzétett jelentése vá-zolja a világgazdaság helyzetének alakulását, majd a magyar gazda-sági élet minden ágára kiterjedő helyzetképet ad. Ebből a helyzetkép-ből a legérdekesebb és a Vasárnap olvasói szempontjából legnagyobb jelentőségű az a megállapítás, amely szerint

a mezőgazdaság vásárlóereje július—szeptember hónapok-ban — tehát alig negyedév alatt — 21 százalékkal emelkedett és ezáltal 33 százalékkal javult az egy év előttiéhez szemben.

Magyarország külkereskedelme terén a behozatal lényegesen csökkent, a kivitel lényegesen emelkedett, úgy, hogy a helyzet e téren is kedvezőbbé vált.

A pénzügyi és a külpolitikai tényezők alakulása a szeptember folya-mán elvont betétek visszaszivárgására vezetett.

A Felvidék visszacsatolása Magyarországi gazdasági helyzetének további kedvező alakulását teszi valószínűvé; bizonyos nyersanyagok behozatalának csökkenésén kívül a legfontosabb előny, hogy

különösen a fogyasztási iparok új piacot nyernek, emelkedni fog az ipari termelés, amellet a Felvidéken a közeljövőben lényeges beruházások válnak szükségessé.

Kedvező adatok a mezőgazdasági munkanélküliség csökkenéséről

Súlyos problémája a magyar élet-nek a mezőgazdasági munkanélkü-liék serege; a magyar falvak és ta-nyák népének az a rétege, amely ju-liusban, az aratási munkák idején sem tud munkához jutni és így nem tudja megkeresni a télire valót ma-gának és családjának.

A Vasárnap ismételtén rámutatott arra, hogy az utóbbi esztendőkbén a kormány fokozott gondtal törekszik ennek a problémának a megoldására és közmunkák kiírásával igyekszik lehetőleg mindenkinek munkalehe-tőséget nyújtani.

Ennek a törekvésnek eredmé-nyességéről számolnak be az Országos Gazdasági Munkaköz-vetítő Iroda által most közzé-tett alábbi adatok:

Az utóbbi öt esztendőben, tehát 1934., 1935., 1936., 1937. és 1938. években a Dunántúlon munkanélkül volt:

9407; 8407; 7140; 4514; 3684 mez-őgazdasági munkás. Amint látjuk, öt év alatt, fokozatosan az 1934-iki

állapot 39 százaléka csökkenett a szomorú szám.

Az Alföldnek ugyanerre az időre vonatkozó számai a következők: 59.321; 51.373; 32.007; 23.449; 13.960. A javulás itt 76,5 százalékos, azaz az Alföldön 1938-ban az 1934-es munkanélküli tömegnek csak 23,5 százaléka volt munkanélkül.

Az északi vármegyékben 1934—1938-ban munkanélkül volt: 15.079; 13.428; 9681; 6603; 4562 mezőgazdasági munkás. A javulás itt 70 százalékos; az 1938-iki munkanél-küliek az 1934-belieknek csak 30 százalékat teszik ki.

A három országrész adatait egy-bevetve, kitűnik, hogy míg az ország területén 1934 júliusában 83.807 munkanélküli mezőgazdasági mun-kást vettek nyilvántartásba,

addig 1938-ban ennek a szá-mnak csak 26,4 százaléka, azaz 22.206 mezőgazdasági munkás volt munka nélkül.

A javulás tehát országos átlagban 73,6 százalékos.

Falu-Gazdaszövetség

Gazdakörök felvidéki testvéreinkért

A Szövetség központjához egymás-után érkeznek a bejelentések, melyek arról szólnak, hogy a vidéki szerve-zetek milyen összegű készpénz, to-vábbá természetbeni adományokat juttattak el a Magyar Magyarért bi-zottsághoz. Legutóbb a dunaszécsi gazdakör tartott hazafias gyűlést, amelyen Mayer Kálmán elnök emlé-kezett meg a történelmi napokról és igaz meleg szível köszöntötte a Fel-vidék visszatért lakosságát. A kör tagjai gyűjtést rendeztek és az így

befolyt huszonöt pengőt beküldték a központba, amely nyomban eljuttatta rendeltetési helyére. Az orosházi ta-nyakom működő gazdakör tagjai negyven pengőt gyűjtöttek, továbbá több mint 15 mázsa búzát ajánlottak fel a mozgalom céljaira. Egyben be-jelentették, hogy a Felvidékről kiül-dözött menekültek közül több csalá-dot örömmel vállalnak el.

A somlőhegyi kilátótorony nagy-bizottságának ülése

A Szent István király emlékét megőrkítő somlőhegyi kilátótorony nagybizottsága december 11-én tar-totta Devecserben együttes ülést, amelyen a Szövetség képviselőiben Ágoston Béla dr. főtákar jelent

meg. Malcomes Gyula báró vezette a gyűlést, amelynek során vitéz Nováky Lajos plébános, a bizottság igazga-tója, részletesen ismertetette a kilátó-torony építésével kapcsolatos anyagi ügyeket. Ezután Schandl Károly dr. titkos tanácsos, a kerület országgyű-lési képviselője, emelkedett szóra és ünnepi beszédében megemlékezett azokról, akik áldozatkész munkájuk- és kitartásukkal lehetővé tették, hogy a Somlőhegyen épüljön fel a nagy honalapító királyunk emlékét megőrkítő egyik legszebb emlékmű. Köszönetet mondott Medgyaszay István műgyemeti tanár építészek, aki teljesen önzetlenül vállalta a mű tervezését. Medgyaszay István a Falu-Gazdaszövetség aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki. Erdődy Péter gróf és Eszterházy Tamás gróf nagybirtokosokat, akik anyagi és erkölcsi támogatásukkal előmozdi-tották az emlékmű létrehozását, a Szövetség kitüntető elismerésben részesítette. Telesi Pál gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter vitéz No-váky Lajos devecseri plébánost, Koncskó Zoltán főintézőt és Kajcsos István főellenőrt elismeréssel tün-tette ki az erről szóló leiratokat meleg szavak kíséretében nyújtotta át a kitüntetetteknek Schandl Ká-rolly dr. A Falu-Gazdaszövetség a nevezetteknek ugyancsak aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki. Külön megemlékezett Schandl Ká-rolly dr. arról a hét uradalmi koc-sisról, akik kötelességükön felül is nagy szeretettel és fáradtsággal ki-tartóan dolgoztak a kilátótorony fel-építése alatt. Külön megköszönte nekik áldozatkész munkájukat és egy-ben átadta nekik a Szövetség elis-merő okleveleit díszes keretekbe fog-lalva.

Félig fizető sertést ne vigyunk piacra!

Ugy a budapesti sertésvásárokon, valamint vidéken a falvakban már hosszabb ideje tapasztalható az a sajnálatos jelenség, hogy a gazdák közül igen sokan túl könnyű sulyban, csak félig kihizlaltva hozzák piacra sertéseiket. A félig hizlalt könnyű sertések iránt alig van kereslet, úgy hogy ennek az árnak az ára egyre kedvezőtlenebbé alakul. Erre való tekintettel a sertésértékesítési irányít-sával megbízott Sertésértékesítési Bizottság nyomtatékosan felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy saját érdekében ne hozzák idő előtt pia-cra a túl könnyű, kellekőppen ki nem hizlalt sertéseiket, hanem igyeke-zenek ezeket legalább a darabon-kénti 120 kg-os élőszulyt elérni.

Aki a föld, azé az ország... A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara december 19-én tartotta tisztújító rendes közgyűlést. A kamara el-nökévé ismét Lossonczy István dr. hajduvármegyei és debreceni főis-pánt választották meg, aki székfog-laló beszédében a földkérdésről be-szélt. Aki a föld, azé az ország, — mondotta — tehát a magyar föld nem lehet politikai játékszer. A föld-művelésügyi miniszter nevében Utassy Béla miniszteri tanácsos üdvözölte az elnököt.

Biztos melékjövédelenre tehet szert, ha házában, gazdaságában ANGORA GYAPJASNYUL TENYÉSZTÉSRE

is berendezkedik. Csakis elsőrendű, törzskönyvezett állatoktól várható eredmény. Ilyene-ket szállít a

„Buda“ angoragyapjas-nyul törzstenyészet, Bpest XI. Kruspér-u. 1.

Felvilágosítást és ismertetőt 20 ml-eros válaszútleveg ellenében küld.

A FALUSI OTTHON

Karácsonyfadiszek

Szines fénypapírból, selyempapírból, műselyemfonalból nagyon szép karácsonyfadiszeket lehet házilag készíteni.

Az alábbi rajzon bemutatott három csillag megfelelően összerakva, csinos forgót ad, melyet aztán arany- vagy ezüstszállal akasztunk a karácsonyfára. A rajzokat természetes nagyságban vagy felnagyvítva felrajzoljuk fénypapírra s mindegyikből kettőt-kettőt a szélein összeragasztunk, hogy mindkét oldaluk egyformaszínű legyen, aztán finom kézimunkaólvál bevágjuk az előirt helyeken. Mikor ez megvan, akkor a felső csillag kereszt-nyílásába belebújtatjuk az alsó baloldali csillag felét, a két csillagot egymásra hajtjuk s az így kapott egyetlen vízszintes nyílásba behelyezzük a jobboldali csillag felét s hogy az egészet szét lehessen nyitni forgónak, mindkét oldalon egy-egy gerezedet átbujtatunk a harmadik csillagból.

Karácsonyfa-diszek

A rajz jobb felső sarkában feltüntetett karácsonyfadisz úgy készül, hogy ugyancsak szines, esetleg arany vagy ezüst fénypapírból kivágunk három különböző nagyságú kört s mindegyikből kihajlítunk egy-egy cikket, hogy kupalakban össze tudjuk aztán ragasztani. Az egyes kupacskák közé egy vagy két kukorica- vagy gyöngyszemet teszünk, hogy ne fedjék egymást, alulra pedig ezüstszállal font rojtot illesztünk.

A bal felső ábra kupalaku részét ugyancsak a fenti módon készíthetjük el, az aljára patogatott kukoricát akasztunk, a tölsér felső részét pedig kicsipkézett szaloncukorpapírral díszítjük. A patogatott kukoricából nagyon mutatós láncot is fűzhetünk, melyet esetleg a felső középső rajz mintájára rövidebb vágott szalmaszállakkal változtatunk.

Nagyon szépek a karácsonyfán a kartonból készült és szinespapírral beragasztott szívek, pólýszababák, trombiták, stb., a fenyőtohoz, dió arannyal bevonva, igen mutatósak. Ha van otthon maradék műselyem-szálnak vagy fémfonalnak, abból csinos kis hálókát horgolhatunk, amibe aszaltszilvát, kis almát, mandarint akasztunk. Maradék, gyűrött selyempapírból apró labdákat lehet össze- gyúrni, amelyeket aztán ennyivel bevonva, durvábbszemű sóval behintjük s hólabdának a fára akasztjuk.

Ha csak módunkban áll, minden esztendőben állítsunk fel a karácsonyfára alatt betlehemet. Kevés fáradsággal készíthetjük el az egészet

magunk: falemezből vagy kartonlapból három oldalon falat erősítünk az alapszatra s aztán a kis Jézus születését, a három napkeleti királyt ábrázoló, pár fillérért kapható szines képecskéket kis fatalapszatra ragasztva, behelyezzük. Énekeltecsük el azután a gyermekekkel a karácsonyi énekeket, hogy bennük a karácsony ne csak, mint az ajándékozás ünnepe éljen, hanem, mint a Megváltó születésének szeretetet és világszereget sugárzó örömmája maradjon mindig szívükbe véve.

Kánya Terézia

Ünnepi konyha

Vagdalék-leves. Liba-, pulyka- vagy kacsaprólékot apró darabokra vágva, sós vízben megfőzzük; zöldeget és vöröshagymát hosszukás darabokra szelve, zsírban puhára megpárolunk. Ekkor egy másik kis lábasban petrezselyem zöldjével kevés fehér rántást készítünk, a kettőt összeöntjük, rászűrjük a huslevet, beleteesszük az aprólékot és kockára vágott, pirított zsemlyével adjuk asztalra.

Töltött libamell. A liba melléről a húst leszedve, finomra összevágjuk, aztán egy beázott zsemlyét és zsírban pirított vöröshagyma és petrezselyemzöldjével összekeverjük; hozzáadjuk a finomra vágott húst, tesszünk bele söt, borsot, beleitünk egy tojást, egy kanálnyi lisztet. Mindezt jól elkeverjük, ráteesszük a mellcontra, befedjük a bőrével és szalonnával megtűzdelve, zsírral való locsolás közben megsütjük. Ha megsült, felszeleljük és rizskásával vagy burgonyapürével tálaljuk be.

Omlós diósapatkó. Egy kiló lisztet egyharmad kilogramm vajjal deszkán

eldolgozunk, adunk bele 3 deka élesztőt, hat tojást, egy kevés söt, cukrot, tejfölt, amennyit kíván, aztán kinyújtjuk, mint a közönséges tésztát. Négyfelé vágva, cipókat készítünk belőle s letakarjuk, hogy megkeljen; ha megkelt, kinyújtjuk kisujjnyi vastagságúra. Fél kilogramm cukrot vizet a tűzőn felolvasztunk s mikor jól forr, az előre elkészített tört dióra ráöntjük és összekavarjuk; citromhajat, kevés szegfűszeget és tört fahéjat adunk belé. Ezután megtöltjük a tésztát jó vastagon, összegöngyöljük, patkóformában a tepsibe tesszük, tüvel megszurkáljuk, tojással megkenjük és megsütjük.

Szaloncukorka. Erős feketekávéét főzzük s mikor kihűlt, tálba készítjük fél kiló tört és átszítált cukorra annyit öntünk belé, amennyit a cukor felvesz. Akkor gyorsan tűzre tesszük és folytonos keverés mellett hagyjuk mindaddig főni, amíg a belécsöpentett hideg víz golyócskát nem képez benne. Akkor az egészet gyorsan egy kőlapra öntjük és az egész anyagot üveggel dörzsöljük, törjük, míg az üvegtől elválik s kockákra bevágva, a kövön hagyjuk addig, míg megszárad.

Ánizs-zsivecskék. Négy tojást négy tojás sulyának megfelelő mennyiségű kukorica habosra kikeverünk s ugyanannyi lisztet is adunk hozzá. Kanállal tallérnagyságú halmocskákat rakunk belőle viasszal megkent pléhre, meghintjük ánizzsal és gombárra vágott cukorral enyhén tűzőn megsütjük. Ha melegen levesszük a pléhről, gömbölyű fára hajlíthatjuk s így csavart íveket kapunk.

Aranszabályok

Náthás egyén, ha gyermek, ha felnőtt, kerülje minden embertársát. Különösen tartsd ezt lelkiismereti kötelességüknek azok, akik csecsemőket, kisdedeket gondoznak, ápolnak! A szoptató anya is kösse be orrát, száját kendővel, mielőtt kicsinye közelébe megy.

Gazdatudnivalók

MIKOR VEGYEN IGÉNYBE HITELT A GAZDA?

Csak akkor, ha olyan nagyobb, jövedelmező befektetést kíván eszközölni, amire fedezete nincs. Ilyen eset vetőgép, vagy kapálógép, stb. vásárlása. Jó, ha számítást csinál, hogy például a géppel vetésnél mennyi vetőmagot (kb 20 kg holdankint) takarít meg s ennek árát évről-évre megtakarítja, továbbá azt is figyelembe veszi, hogy az egyöntetű növényállás és növényfejlődés folytán termései is nagyobbak lesznek. Ily módon a vetőgép árának évi részlete biztosan megtérül. Sőt talán a szomszédoknak is — bizonyos ellenszolgáltatásért — kölcsön adhatja, ami a részletfizetést még inkább megkönnyítheti.

AMIDÓN HÓ FEDI A HATÁRT...

Mikor hó fedi a határt és a földet nem lehet dolgozni, a szorgos gazda akkor is talál tennivalót.

A trágya kihordása után a trágyatelepet hozzuk rendbe mielőtt újabb trágyát hordanánk rá. Ha nincs megfelelő trágyatelepeünk, készítsünk

azt házilag és agyaggal jól döngöljük ki. Ne feledjük, hogy az istállótrágyának helytelen kezelése a termés elmaradásával, azaz kisebb termés utján jelentékeny károkat okoz. A gazdák el sem képzelik, hogy a rozs- zalt kezelt trágya után hány méter- mázsával kisebb termést kapnak, mint a jól kezelt után.

A belső munkák közül a hidegebb idő beálltával legyen gondunk a burgonyán és répán a földtakaró megvastagítására. Nagy hidegek esetén szalmás trágyával vagy kukoricaszárral is védekezhetünk a megfagyás ellen.

Amíg az idő engedi, végezzük el a ház tájának rendbehozatalát is. Ezen a téren sokhelyen van kívánni való. Pedig sokszor a rendszeret az egész gazdálkodás sikerének a kulcsa. Ezt a rendszeret eddig legjobban a gazdasági udvar árulja el.

Kedvezőtlen idő esetén főleg a magtári munkákat kell elvégeztünk. Ahol szükségesnek mutatkozik, a garmadákat át kell lapátolni. Ha nem elég tiszta a mag, át kell rostálni. A babot, a borsót, a lencsét — ha szükséges — kézzel is átválogathatjuk.

Különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a tavaszi vetőmagok kifogástalanul elő legyenek készítve, mert „aki gyomot vet, az gyomot is

arat”. Arról, hogy a gyom a gazdának milyen nagy ellensége, talán mindannyian meg vagyunk győződve.

Ha bizonyos tavaszi vetőmagot idegenből kell beszerezniük, akkor már most gondoskodjunk megrendeléséről, ne csak közvetlenül a vetés előtt, mert akkor a java már elfogyott, másrészt ez esetleg a vetést késlelteti. Pedig ez a tavaszaknál sulyos kárt okozhat. Frissítés céljából lehetőleg nemesített vetőmagot vásároljunk, mert ezek a terméstebblettel rendszerint bőven megtérítik azt a többletkiadást, amennyivel nagyobb az ára, mint a közönséges vetőmagé.

A hosszú téli estéket hasznosan tölthetjük el szakkönyvek olvasásával, feljegyzésekkel és tervezgetésekkel. A vasárnapok délutánját pedig a gazdakörben időszerű gazdasági kérdések megvitatásával lehet értékesíteni. Célszerű, ha a gazdakör elnöksége jelöl meg az összejövetel tárgyát és gazdasági kérdést, amelyet egy erre vállalkozó gazda bevezet; a többi gazda pedig elmondja a tapasztalatait. Ilyen kérdések lehetnek: a műtrágyázás, az istállótrágya-kezelés, az őszi szántás és más talajmunkák; a vetőmagvak csávázása, a gazdasági állatok táplálása és ápolása, a sertés hizlalás stb. Amelyik faluban ilyen munka folyik, abban a gazdálkodás általános színvonalán biztosan meglátszik a gazdakör áldásos működése.

GYÜMÖLCSFAK MŰTRÁGYÁZÁSA

A növények tudvalevőleg azokból a nitrogén-, foszfor-, káliumtartalmú sókból veszik fel a növekedésükhöz, továbbá a termésük megérettéséhez szükséges anyagokat, melyek a talajban vannak. A felvétel (felszívódás) mindig úgy történik, hogy a sók a talajban levő vízben feloldódnak és azután e vízcsappal szivárognak be a növények hajszálgyökereibe. Csakis a gyökerek végén levő igen finom, u. n. hajszálgyökereknek van képessége arra, hogy a növényi tápsókat oldva tartalmazó nedvességeket felszívja: az idősebb, paraféggel burkolt, vastagabb gyökerek erre már nem képesek.

Az istállótrágyában tápsókat és humuszad anyagokat viszünk a talajba. A műtrágyák nem mások, mint növényi tápsók. Talajaink a nitrogén-, foszfor- és kálium pótlását igényelik leginkább, ezért nitrogén- (péti só), foszfor- (szuperfoszfát) és káliumtrágyákat (pl. 40 százalékos kálió) szoktunk leginkább gazdasági növényeinknek juttatni.

Gyümölcsfaínek termésének növekedése is csak úgy sikerül, ha őket tápsókkal ellátjuk. Minél öregebb a fa és minél silányabb a talaj, annál fontosabb ez, mert az öregebb fa egész életében már kihasználta a talajban levő sókat; tovább pedig nem mehet még ki nem használt területre, mint ezt a legelő állat teszi.

A szuperfoszfátot és káliót legjobban összekeverve már ősszel a talajba vinni, míg a péti só adagolásával tavasszal is ráérünk.

Az adandó műtrágyák mennyisége a fa koronájának nagysága szerint számítható: a szuperfoszfátból 4–5, a kálióból 3, a péti sóból is 3 dekát számítsunk a fa koronája alatt elterülő terület egy-egy négyszögmetérére.

Minden fa koronacsurgója alatt ásunk kb. egy ásonyomnyi árkokcskát, ebbe szórjuk be ősszel a szuperfoszfát és kálió kiszámított mennyiségét, azután takarjuk be az árkokcskát. Tavasszal a péti sót elég lesz bekapálni a korona csurgójába. Tehát sose a fa tövébe, hanem mindig a korona csurgójának talajába.

Borsajtók, Borszivattyúk, Bortömlők, Borszűrők, Permetezők

CÍFKA JÓZSEF
pinceszőlési cikkek

A bor kezeléséhez és forgalombahozatalához szükséges összes anyagok és eszközök:

Budapest, V., Vilmos császár-ut 48.
Telefon: 12-28-92.

December

25 VASÁRNAP

Nagykarácsony

26 HÉTFŐ

Szent István vértanu

27 KEDD

János

28 SZERDA

Aprószentek, Kamilla

29 CSÜTÖRTÖK

Tamás, Dávid

30 PENTEK

Dávid, Zóárd

31 SZOMBAT

Szilveszter

A nappal tartama december 31-én: 8 óra 30 perc; a hét folyamán 3 perccel kevesebb. — A hold fényváltozása: Első negyed december 20-án.

Baleset érte Teleki Mihály aróföldművelésügyi minisztert

December 16-án Budapesten, a Kossuth Lajos-tér és az Alkotmány-utca sarkán egy magánautó és egy szürketaxi összeütközött. A baleset színhelyén nagy tömeg verődött össze, mert az összeütközés következtében a taxi felborult. Ugyaneznap érkezett hivatalába gépkocsin Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, aki látva a tömeget, kiszállt a kocsijából, hogy megnézze, mi történt. Alig hogy az utestre lépett, a másik irányból odaérkezett egy magánautó, amelyet Mestlitz Pál tözsdebizományos vezetett. A magánautó sárhányója elkapta Teleki Mihály gróf balkarját és sérülést okozott a miniszter kezén. Mentők részszettették elsősegélyben és bevitték a Bakay-klinikára.

Karácsonyi számunk ünneppességét fokozni akarván, mai számunkhoz négy oldalas képes melléklet is csatoltunk, abban a reményben, hogy olvasóinknak örömet szerzünk ezzel. Kérjük, fogadják olyan szeretettel, mint amilyennel küldtük.

A felvidéki menekültek gondozása. Vitéz Imrédy Béláné, a Magyar a magyarságot mozgalom munkabizottságának elnöke, a Felvidéki Menekülteket Gondozó Hivatal felállítására alkalmas tájékoztatót bocsátott ki a hivatal munkájáról. A hivatal december 12-én kezdte meg működését. Helyisége: Budapest, IV., Károly királyi utca 21. sz. Hatáskörbe a fevidéki menekültek anyagi, szociális, munkavállalásra irányuló és egyéb szöbajóható összes ügyeinek intézése. A mozgalom a tájékoztatás napjág 319 menekültet helyezett el a főváros környékén.

Százötven magyar gyerek nyaral jövőre Olaszországban. Az Olasz-Magyar Kulturbizottság Budapestben idős tagjai: Pavolini olasz kormánybizottsági elnök vezetésével december 17-én résztvettek a külügyminiszter villásreggelijén, ahol Venci gróf, olasz követ kijelentette, hogy az olasz kormány jövő nyárra 150 szegény magyar iskolásgyermekekét hív meg teljesen ingyenes itáliai nyaralásra, amelyeknek utazási költségeit is olasz részről fedezik. Ezenkívül kétezer magyar iskolásgyermekeknek adnak lehetőséget olaszországi nyaralásra, rendkívül mérsékelt anyagi feltételek mellett.

A mai számunkhoz mellékeljük a Vasárnap Naptár-t

Jelenfűk előfizetőinknek, hogy karácsonyi ajándékunkat: a VASÁRNAP NAPTÁR-t, mai számunkhoz mellékelve megküldöttük mindazoknak,

akiknek előfizetése legalább folyó évi december hó 31-ig rendezve van.

Nem küldöttünk azonban naptárt — bármennyire is sajnáljuk — sem a hátralékos előfizetőinknek, sem azoknak, akik kérték ugyan a lap megindítását, de előfizetésük mindegyike nem érkezett be pénztárunkhoz. Azok, akiknek postára adott előfizetése december hó 21-ike után érkezett meg hozzánk, a VASÁRNAP kö-

vetkező számával kapják meg a naptárt.

Az előfizetési díjjal hátralékban levő olvasóink is megkaphatják az ajándéknaplót.

ha kötelezettségeiket oly módon rendezik, hogy semminemű hátralék nem marad fenn.

A VASÁRNAP táborába újonnan belépő előfizetők is megkaphatják a naptárt, ha legalább félévi előfizetési díjat: két pengőt eljuttatnak hozzánk.

Végül arra kérjük mindazokat, akik karácsonyi ajándékunkat a mai számunkkal megkapják: fogadják szeretettel és viszonzásul szerezenek táborunkba egy-egy új előfizetőt.

Balogh Elemér: „Emlékeim”. Néhai almási Balogh Elemér „Emlékeim” címmel könyvet írt, amely fényt vet arra, hogy miként létesíthette a kitartó munka az egyetlen asztallal rendelkező irodahelyiségéből az ország egyik legnagyobb intézményét, a *Hangyát*. A könyvben felelevenedik az elmúlt négy évized története, az ország legváltozatosabb és egyik legnehezebb időszakára. Megismeri az olvasó a Közgazdasági Egyetemét, az ifjúsági gyakorlati nevelésért és a revízióért folytatott küzdelmet és a műben kibontakozik az a magas színvonalú program, amelynek szellemében kell az új Magyarországot felépíteni. A sok történelmi arckép, esemény és leírás mögött ott rejti magát a szerző is, aki a negyvenéves *Hangyát* felépítette, felvirágoztatta és átvezette a világvilág évein. A 480 lapos könyv ára 6 pengő. Megrendelhető a *Kir. Magyar Egyetemi Nyomda könyvesboltjában* (IV., Kossuth Lajos-utca 18.) és a *Szent István Társulat* könyvesboltjában (IV., Kecskeméti-utca 4.).

A kormányzó keresztfiának megkeresztelése. Amikor a magyar honvédek bevonultak Komáromszentpéterre, az ottani költő-tanítónak, Koszányi Józsefnek fia született, akinek keresztzüllő tisztelet a kormányzó párt vállalta. Most folyt le ünneplés keretében a keresztelés szertartása, amelyen Magyarország kormányzóját, mint keresztapát vitéz Temessy Milán altábornagy képviselte. A kormányzó is, helyettese is pompás emléktárgyakkal ajándékozta meg az újszülöttet, aki a keresztelésben a Miklós nevet kapta.

Huszonkilenc új csendőrhadnagy. Fényes katonai ünnepség keretében vasárnap, december 18-án, a Böszörményi-uti laktanyában 29 új csendőrhadnagyot avattak. Vitéz Torossy Lénárd ezredes, a csendőrtiszti iskola parancsnoka beszélt a felavatandóknak. Nagyhatalos beszéde után az új hadnagyk letették a katonai és csendőresküt, majd Zöldy Márton hadnagy mondott köszönetet a parancsnokoknak és tanáraiknak.

Rosta János — gazdasági főtanácsos. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Rosta János dr. székesfővárosi tanácsnoknak a hazai mezőgazdasági fejlesztés körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi cím adományozta. Rosta János személyében a főváros egyik legkötelesebb, legkiválóbb főtisztviselőjét érte a kormányzó kitüntetés. Rosta János mintaszerep vezető Budapest közéleti vezetője és ebben a munkakörében a gazdatársadalom elismerését is kivívta.

A Kaposvári Mezőgazdasági Kamara hódolata a kormányzóknak. Az alsóduánantuli mezőgazdasági kamara december 16-án közgyűlést tartott Mirbach Antal báró elnök elnöklésével. A közgyűlés hódoló táviratban köszöntötte Horthy Miklós kormányzót, táviratban üdvözölte Imrédy Béla miniszterelnököt és Jaross Andor minisztert a Felvidék visszakapcsolása alkalmából, majd Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszternek ugyancsak táviratban kívánt a gépkocsiszerecsenlenség után jobbulást. Mirbach Antal báró elnök bejelentette, hogy a kamara készségesen támogatja a kormány reformpolitikájának megvalósításában.

Január 18-ig nem jelenhet meg a Népszava. A belügyminiszter a „Népszava” című lap megjelenését és terjesztését harminc napi időtartamra, december 20-tól, 1939 január 18-ig bezárólag betiltotta, a lapnak az ország külpolitikai érdekeit súlyosan veszélyeztető cikke miatt.

Szilveszterkor reggel hatig mulatgat, akinek kedve tartja. A belügyminiszter rendelettel megállapította a szilveszteri zárórát. A miniszter december 31-én mindennemű nyilvános étkezés és szórakozóhelyiség nyitvatartását, továbbá az ezeken a helyeken szokásos szórakozató zenélést reggel hat óráig engedélyezte. Felhatalmazta egyúttal az illetékes rendőrhatalmokat, hogy e napon a színház, mozgófénykép-, hangverseny- és egyéb előadások, továbbá a táncmulatságok és össztáncok tartását előzetes engedély alapján szintén reggel hat óráig engedélyezhessék.

Megmérgezték az elhunyt norvég királyt. S. E. Hill udvari állatorvos a sandringhami királyi kastély istállóiban megmérgezte néhai Maud norvég királyné négy kedvenc lovat. Az elhunyt királyné maga rendelkezett így életében. A királyné mindig magával vitte Norvégiába kedvenc párját, amelyeken mindennap lovagolt. Többször kijelentette, hogy annyira kedveli őket, hogy nem akarja, hogy halála után idegen kezekbe jussanak.

Vámmentes tüzfát kap a Felvidék. A kormány rendeletet adott ki, amely felhatalmazza a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert, hogy a visszacsatolt felvidéki területeknek tüzfával való ellátása céljából csehszlovák eredetű, kizárólag a visszacsatolt területek szükségletének ellátására szolgáló, aprítatlan kemény tüzfára 1939 február 28-ig legfeljebb 1,400,000 kg mennyiség erejéig az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg vámmentes kezelésre jogosító behozattal engedélyt a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal szolgáltatja ki.

Véres magyar-csehszlovák határcsúcs

A magyar-csehszlovák határon az elmúlt héten cseh részről határsértés történt.

Nagyszaláncon községi választások voltak, amelyeknek során a felvidéki magyar párt nyert többséget. Emiatt a cseh határőrök és a magyar lakosság között feszülésre került a sor, a csehek a határ közvetlen közelében tüzeltek, aminek következtében egy magyar határőrszázados súlyosan megsérült, egy határőr pedig meghalt. A cseheknek ez a támadó fellépése arra kényszerítette a magyar határőrséget, hogy a határvonal mentén a rendet helyreállítsa.

szeretet ünnepe alkalmából őszinte szeretettel és jókívánásokkal köszöntjük előfizetőinket és olvasóinkat. A karácsony a család ünnepe; hála a Magyarok Istenének, a mai ünnepre már a Trianonban szétforgácsolt magyar családok sok-sok tagja került haza, hogy velünk együtt üljön körül azt a képzeletbeli, egérvör karácsonyfát, amelynek szelid fénye hivatogán szeretettel sugárzik el a szentistváni határokig...

Vannak még esodák. Igenis vannak. Persze ezek a csodák már a XX. század arányaihoz igazodnak. Vagy nem csoda az, hogy egy teljesen új, kitűnő hangruhus harmónika 12 pengőbe kerül? Vagy, hogy egy felhurozott jóhangru begedi 11 P 50 fillér? És nem lehetetlen, hogy egy öblöshangru, válogatott anyagból kidolgozott tárogató 30 pengő? És ki tudna például 80 filléret előlítani és árusítani feketére lakkozott, messéhangu okarintát, ezt az ügyes kis hangszert. És a magyar nép kedvence hangszere a citera 10 pengőért, nem kész csoda? Hát az 1 P 20 filléres 12 hangru facimbalom, másnéven xylofon, nem bámulatremítő? 12 pengő egy mesés, kitűnő hangru mandolin vagy tambura. Ugye, hogy vannak még esodák? De hol? Ezt kell jól tudni! STERNBERG királyi udvari hangszergyár, Budapest, VII., Rákóczi-utca 60. szám alatti településében. Kérjen ingyen anyaggyűjteményt.

Nyomozólevelet adtak ki Biró Pál ellen. A budapesti királyi büntető-törvényszék, mint uszorabíró és királyi ügyészség indítvány folytán három Biró Pál dr., a Rimamurányi Salgótarjáni Vasmű Rt. elnökgaztagja ellen, fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntetése miatt nyomozólevelet bocsátott ki, mert nevezett a nyomozás során külföldre távozott.

A fagyhullám áldozatai

Az időjárás, amely az utóbbi években éppen olyan kiismerhetetlennek mutatkozik, akár a diplomácia sakkhuzásai, hosszú és kellemes, őszienek mondható hőmérséklet után, hirtelen a fagypontra alá süllyedt. Hazánkban —15 Celsius fokig, de Lengyelországban —28 fokot is mértek. Ugyanakkor azonban, hogy a gyors megváltozás még érdekesebb legyen, az Északi Sarkon fagypontra felett volt a hőmérséklet, Izland szigetén pedig +15-öt mértek.

Hozzánk Oroszország felől tört be a fagyhullám, s az erős téli időjárásnak több halálos áldozata is volt a fővárosban. Egy ismeretlen, 60 éves asszony és Pintér Sándor 32 éves mázoló szenvedett elcsúszás miatt koponyaalapi törést. Két másik ember pedig megfagyott.

KIS VASÁRNAP

Áldás királyfi

(Harmadik, befejező közlemény)

— Lehet, — mondta Iz és Szuhárgyán ravasz mosollyal, — lehet, csak tessék Igen, ezt azért mondták, mert a három közül csak egy volt Isten rendelése szerint való ember. A másik kettő Iz és Szuhárgyán lánya volt. A Rosszak fiait. Árnycék volt a nevük. Iz és Szuhárgyán azt hitték, hogy a legény valamelyik Árnycéket fogja választani, akkor pedig jaj lett volna a királylegénynek. Azon nyomban hatalmat vettek volna rajta a Rosszak. Jól van hát, a királylegény kiment a kertbe, vele Iz és Szuhárgyán. Ott ültek a leányok egy muskálós fa alatt.

— No melyik leány kell — kérdezte Iz és Szuhárgyán. A legény nézte, nézte mindhármát. Csuda-csudálatos szép leány volt mindhárom. És jaj, olyan egyforma, mint három fővenyszem. Anyjára gondolt a legény. Abban a szemerebe eszébe jutott a harmadik ajándék. Így válaszolt hát: — Azt a leányt akarom, amelyik nefelejtésborkorban született.

Ahogy kimondta, abban a szemperegben már előtte is állt az egyik leány és így szólította meg

— Isten hozott Áldáskirályfi. Téged vártalak, tudtam, hogy előjössz majd értam. Te nagy vagy, hatalmas, bátor és tisztaszívű. A tisztaszívűeken nem veszt hatalmat a gonosz. Én rossz voltam és engedetlen még jórégen gyermekkoromban és idehozott Iz és Szuhárgyán. Jó anyám s apám sokáig bántottak utánam, mert én nefelejtésborkorban születtem egy mesebeli kertben és legkedvesebb voltam nekik, mégha rossz is voltam. Szüleim elzárándokoltak a gyüdi csodatevő Máriához, aki azt ígérte nekik, hogy Isten kegyelmes lesz hozzám és megszabadít valaki által, aki bátor és tisztaszívű, aki hatalmat vesz a gonosz felett, azt pedig Áldáskirályfinak hívják. Ezt a csodatevő gyüdi Máriától tudtam meg, ki kegyelmes volt előjónni egyszer egy éjjel és megjelenteni nekem ezeket, áldassék érte a neve mindörökké...

Ez volt a nefelejtésborkor alatt született királykisasszony története. Áldáskirályfi meg már el is indult a királykisasszonnal és csakhamar hazaért gyöngyvirágos Okor partjára és nyaragocokat küldött a királykisasszony szüleiért Erdélyországba, hogy nagyhamar jöjjenek, mert elvesztett leányuk megtaláltott és boldog lakodalmát elülni kívánja, ha ok is jönnek látják és a nászajándékokat vigyék el a gyüdi csodatevő Máriának, kinek neve áldott legyen most és mindörökké...

Boldogok a tisztaszívűek — mondja az Irás. Így hát ok is boldogok és mindmáig is élnek, ha ugyan el nem költöztek gyüdi Mária örökfenyes országába.

Ormán eredeti után írta
SZÁMADÓ ERNŐ

A méh és a galamb

A kis méhecske sok virágpont gyűjtött össze s nehéz terhével igyekezett. Alig bírta szegény. A nehéz munkától megszomjazott s leszállt a patak partjára, hogy néhány csöpp vizet igyék.

A nagy fáradságtól kimerült és gyenge méhecskét a víz sodra elkapta s magával ragadta. A kis méh végső erőfeszítéssel küzdött a habokban.

Már-már úgy volt, hogy minthetetlenül a vízbe fullad, mikor meglátta őt egy galamb a part szélén levő fái között.

A galamb letépett egy falevelet s beledobta a vízbe, oda, ahol a kis fuldokló vívódott az életért. A méhecske felmászott a levélre. Néhány pillanat múlva megszártították a nap-

sugarak a szárnyait s elröpülhették.

Történt kis idő múlva, hogy a vadász célbavette a galambot és le akarta löni.

Meglátta ezt a kis méh. Odarepült a vadászhoz s megcsipte az arcát, mielőtt a fegyvert elsűthette volna. A vadász kinyírt, nem is gondolt többé a zsákmányra, a galamb vidáman elrepült.

A galambnál is boldogabb volt azonban a kis méhecske, hogy a jó-tettet meghálálhatta.

s. s.

KOVÁCS PISTA LEVELE

Kovács Pista az Alföldről
Levelet írt a kis Jézuskának:

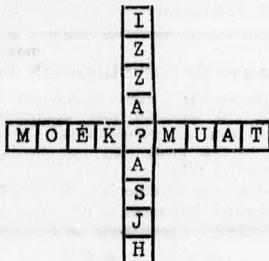
„Kicsi Jézus, ha úgy szeretsz, Hogy levelem szined elé érhesz, Arra kérlek, karácsonyra Ne hozz nekem annyiféle szepet. Csak a felét, mint múlt évben, Másik felét vidd el a Felföldre. Kis testvérek karácsonyát Te jószágod, hogy ott is betöltsé...”

Olvasza a kis Jézuska S mosolyogva int egy kis anygynak: „Kétszer annyit a kosárba, Duplán jusson minden kis magyarnak!”

S ird fel, szolgám: Jövő évben Még ennél is többet visznék nékik, Mert nem lesznek soká rabok, Akik egymást szeretik és védik!”

MÉZES JANOS

Fejtörő:

Ha a kereszt szárait írott betűket megfelelő helyen elkezdve, balról-jobbra egymásután elolvassátok, megfejtésül azt a kérdést kapjátok, amely karácsony napján mindnyájatokat igazat.

(Megfejtés: Mit hoz a Jézuska meg?)

Mussolini gondolataiból

A büszkeség az, hogy az ember tudatában van önmagának.

Mindegyik népek, amelyek története van, van becsülete. Létüket az apák hagyatéka igazolja. A nemzetek becsületét abban az adományban látom, amellyel az emberiség kulturáját gazdagították.

A hazafiság mindenek előtt csak érzés. Erényét csak azáltal válik, hogy áldozatot hoznak érte és ez az erény az áldozat arányában növekszik.

Türelem az előkészítésben, gyorsaság a kivitelben!

Azért vagyunk erősek, mert nincsenek barátaink.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia

ékszerésznél,

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

A Kised bennünk
szülessen újra...

Most mindnyájan ott vagyunk a Kised jászolánál s lelkünket földöntúli fény, szívünket égi béke tölti be, a szent Karácsony megejtő hangulata. Nincs különbség közöttünk, egyformán áfázatos a hódolatunk és gyermeki az örömrünk.

Mindnyájan ott vagyunk, akik magunkban is érezzük a legmagasabb emberi fogalom kiteljesülését, hogy Isten gyermekei vagyunk, akik testvéreknek tartjuk magunkat az örökkévaló Atyában.

Ezen a szent napon érezzük, hogy minden botlásunk, vétünkünk és bűnünk ellenére is himni akarunk a megváltás örök és elmulthatatlan gondolatában, mert érezvén, tudjuk, hogy anélkül céltalan volna az életünk és erőtlén minden számításunk.

A karácsony jelentőségét nem az évezredek mulandóságában találjuk meg, hanem a saját életünk örökkévalóságának megdönthetetlen hitében. Az isteni Gyermek csak egyszerű öltöttest, hogy a karácsony gondolatában a megváltás eszméjét valósítsa meg. S a végtelen idők változásán át a Kised újra és újra bennünk születik meg, ha leegyszerűsödni és felmagasztosulni tudunk és akarunk a szent karácsony megtisztító gondolatához. Ha nem a Heródesek vérszomja fojtja el szívünk szeretetét s nem az Annások és Kalfások féltékenysége tobozódik lelkünk gyűlöletén, hanem a pásztorok hite és szent királyok alázata honol bennünkben.

Mert valódi karácsonya csak a gyermeki léleknek s megváltása csak a tiszta szívnek lehet. Ez a kettő pedig csak az újjászületésen át valósulhat meg. A betlehemi jászol egyszerűségén s a csillag tisztaságán. A lelkünk alázatán és szívünk örömen.

A Kised bennünk szülessen újra, hogy örömmel énekelhessük mi is a pásztorokkal:

— Istennek Fia, aki született jászolban,
Ő leszen néktek Üdvözítőtok valóban...

— Istennek Fia, aki született jászolban,
Ő leszen néktek Üdvözítőtok valóban...

Egy kis mosoly

Palikát kiküldik a szobából, hol a mama a bácsival tárgyalni készül.

— Hadd maradjak itt egy kicsikét — könyörög a gyerek.

— Minek, te — kérdi a bácsi.

— Azt szeretném látni, hogyan vezet a mama a bácsit az orránál fogva, mint tegnap a papának mondta.

Az egyetemi vizsgán a tanár megkérdezi az orvosnövendéktől:

— Ha önt egy beteghez hívják, mit fog először megkérdezni?

— Az illető lakásának a címét.

A biztosítási ügynök rábeszéli az ügyfelet, hogy kössön életbiztosítást.

— Na jó, de halál esetén gyorsan fizetnek maguk?

— Mi az, hogy gyorsan! Múltkor az intézet épületének negyedik emeletéről leugrott az egyik ügyfelünk s mikor a harmadik emelethez ért, a pénztárnokunk kihajolt az ablakon és kezébe nyomta a pénzt.

Bandika a néminél ebédel. A mama intelmére gondol és jól viseli magát. Amikor még egyszer kínálják a tortából, megköszöni szépen:

— Elég volt, néneke...

— Ejnye, ugyáltszik, étvágytalan-ságban szenvedsz...

— Oh, nem, néneke, csak jó nevelésben...

A mi költőink

Térités átka

A jószág mint lilium ragyogása
bizta hófehéren nyílt bennem,
hittem, hogy majd a világ rosszassága
a jó utra tér, követ engem.

De szárnyiságese családásba estem,
a rossz ártatlanság-lárvát hord
s ő feszt meg engem Jóság-kereszt
s gumyt, megvetést ont rám s hint,
pokolt.

MAJZIK VIKTOR
(Nagykőrű)

Gizi nővér

(A pesthidegkuti kórházból)

Szene égből kékjét hinti,
Jó mosolyát lopva inni,
Nagy jószágát szívbe vinni

Ágytól ágyhoz halkán oson,
Flismit a gyűrt vánkoson.
Bús alakját éjtől lopom.

Tikkadt ajkunk, ha jajt-talol,
Kínagy föle busan hajol,
Szava imájába kapol

Ha arcunkon lázrózsa gyul,
Verejtékgöngyü párnákra hull,
A hőkeze reánk simul

Lelkünkben, ha kétség támad,
Hitet, reményt palántáljat,
Szívünkbe hint életvagyat.

Kis oltáron gyertyafény leng,
Mint szép hárfa, éneke zeng,
Forró imánk felé remeg...

Isten! Tekintsd ezer sebünk,
Kérünk! Áld meg mi helyet-
tünk.

Látod?! Viszi a keresztünk...

TÁBOR ISTVÁN
(Csepel)

Találja ki!

SZÁMREJTVÉNY

7, 8, 12, 12, 8 = a fejedelem városa.

16, 21, 2, 3, 15, 12, 10, 6 = a komáromi tárgyalások alapján elsőként átadott felvidéki város

3, 5, 12, 13, 14, 11 = Ipolymenti város.

17, 18, 19, 20, 21 = a Felvidék visszacsatolása ez volt a magyarság számára.

1, 22, 9, 20, 23, 24, 4, 25 = aki hangszálait nem kimélte.

1—25! = Ez a kívánságunk.

A levelezőlapra írt megfejtést a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes választ küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhátraléuk nincs.

A Találja ki! eredményét a jövő évi, 3-ik számban tesszük közzé!

A 49-ik számban közzét Találja ki! helyes megfejtése a következő:

A fejedelem városa: KASSA

A híres „Vitam et sanguinem” kiállítás elhagyásának színhelye: POZSONY

Európa egyik legnagyobb cseppkőbarlangja: AGGTELEK

Beérkezett huszonegy helyes megfejtés.

Könyvjutalmat küldtünk: Képes Dezső (Somodi),

Nagyvári Kálmán (Mohács) előfizetőink címére.

Aktív az 1938. évi külkereskedelmi mérleg

A Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint november hónapban a behozatal értéke 41.1 millió pengő volt (1937. év november hónapjában 41.5 millió pengő), a kivitel értéke pedig 40.4 (50.6) millió pengőt tett, az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 0.7 millió pengő passzívvámmal zárult (1937 november havában 9.1 millió pengő kiviteli többlet volt).

Az 1938. év első tizenegy hónapjában behozatalunk értéke 373.4 (428.8) millió pengőt, kivitelünk értéke pedig 478.0 (528.4) millió pengőt tett. A külkereskedelmi mérleg az 1937. év január-november havi 99.6 millió pengő aktívummal szemben az 1938. év megfelelő időszakában 104.6 millió pengős kiviteli többletet mutat.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Régi lakóházam helyén nagyobb lakóházat építék; köteles vagyok-e az előjárásagon bejelenteni és kaphatók-e adómentességet (D. S., Orgovány.) — **Felelet:** Adómentességet csak az esetben kaphat, ha már az építkezés előtt bejelentésként szándékát és az építélet az adómentességet szabályoknak megfelelően építi fel. Forduljon eltekintetben az adóhatalhoz, ahol részletes felvilágosítást kaphat. Egyébként a községháznak érdeklődjék meg, hogy van-e a községnek építkezési szabályrendelete. Ha van, ugy azt be kell tartania.

Kérdés: Nemest leolvíntuk elosztottuk, hogy tudánk azt pótolni? (R. K., Parasznye.) — **Felelet:** Csak az Országos Levéltárban van a helyi levéltárban keresheti, ha az Ön nemességére vonatkozó okmányok már előfordulnak. Olyan hivatal, amely a nemességet pontosan nyilvántartja, nincsen. Ha nem találja meg a szükséges adatokat, úgy forduljon egy nemességkutató irodához; természetesen ez már pénzbe kerül.

Kérdés: 1200 négyzetű földem van és 12 pengő adót fizetek. Igazságos-e az? (H. Gy., Aladbró.) — **Felelet:** Ha valakinek földje 100 kataszteri koronát meg nem halad, úgy földadót fizetni nem köteles. Ezt a rendelkezést a 3400/1932. M. E. számú rendelet mondta ki elsőnek az 1932-33. gazdasági évre, míg az 1930-37. gazdasági évről a 3700/1936. M. E. számú rendelet.

Kérdés: Kőszegünkben egy 600 négyzetű terület van, melyről az épületeket lebontották és most bérbe van adva, több szeretnénk házhelyet kapni etc. Mi tévők legyünk? (M. P., Daraboshegy.) — **Felelet:** Keressék fel a járási gazdasági felügyelőt, beszéljék meg vele az ügyet és kérjék, hogy járjon el a miniszteriumban, hogy az állam vegye kezébe ezt az ingatlan telelepitésre, illetve házhelyek felépítésére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Sz. I. Sormás. Ön 1928 december 10-ike óta előfizetője lapunknak. Üdvözlét.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza tiszavideki és felférmegyei 77 kg-os 20.30-20.50, 78 kg-os 20.50-20.70, 79 kg-os 20.70-20.90, 80 kg-os 20.80-21, felsőtiszai, duna-tiszai közli és a többi dunántúli 77 kg-os 20.20-20.40, 78 kg-os 20.40-20.60, 79 kg-os 20.60-20.80, 80 kg-os 20.70-20.90, rozs pestv. 14.20-14.30, egyéb 14.30-14.40, sórpara kiváló 19.50-20, la 19-19.50, takarmányárpa la 16.10-16.30, Ila 15.80-16, zab la 18.40-18.55, Ila 18.25-18.35, tengeri 12.60-12.70, finom buza-korpa 12.60-12.80, 8-as buzaliszt 15.90-16 pengő 100 kg-ként. — **Különféle termények:** Kék mák az áll. 125-130, 16-here ólmozott fehérbárány 20 q-n felül ab Budapest 130-135 pengő. A többi változatlan.

Határópiac. Rozs márc. 14.63-14.65, máj. 14.93-14.95, tengeri máj. 14.68-14.70 pengő 100 kg-ként.

Abraktakarmány. Árpakorpa 14.80, borsódió 20, borsókócsolya 16, buzakorpa 13.50-13.75, buzatakarmányliszt 16-16.50, kókuszpogácsa 14.25, lenmagpogácsa 16.50, napraforgópogácsa 16, szárított répaszelet 11.50, reppepogácsa 11.50, rozskorpa 13, melász 10.50, halliszt 45 pengő mm-ként.

Takarmányvásár. Réti szalma Ia 7.40-8.60, Ila 6-7.20, IIIa 3.60-5.60, muharszóna 8-9.30, zabosbikkinyósza 9, rozsszalma 2.80-5.50 pengő mm-ként.

Tenyészmarhák és jármosokörök. Ia belföldi jármosokör és beállítani való tino (tarka) 64-68, Ila belföldi jármosokör és beállítani való tino (fehér) 64-8, másféléves üsző 62-64, másféléves tino 62-64, fiatal friss fejes tehén 75-85 fillér kg-ként.

Vágómarha. Bika magyar IIIa 30, tarka Ia 66-70, Ila 50-63, IIIa 34-44, ökor magyar Ia 57-58, IIIa 36-46, tarka Ila 60-70, IIIa 38-56, tehén magyar Ila 50-54, IIIa 34-44, tarka Ia 66-72, kivételezen 76, Ila 48-65, IIIa 34-46, növendék 45-75, kicsontozni való 14-34 fillér kg-ként élőszuliban.

Borjú. Ia 93-98, Ila 84-88, IIIa 76 fillér kg-ként, élőszuliban.

Juh. Küllőidnek megfelelő Ia fiatal ürü darabonként legalább 50 kg szuliban 42-48, Ia fiatal bárány, páronként legalább 80 kg szuliban 40-50 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-itatás után mázsálva, 3 kg szulylevonással.

Ló. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 37-590, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 315-680, alárendelt ló 30-290, vágóló 30-120 P darabonként.

Sertés. Szedetttsértés Ia 94-97, kiv. 98, Ila 88-92, kiv. 93, silány 82-86; öregsértés Ia 92-95, Ila 88-90, angol tökesértés 92-96, kiv. 97, angol senkiserítés Ila 86-93 fillér kg-ként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 140-160, sózott 160-200, füstölt 180-240, hajt 156-172, tepertő 160-220, sertés, helybeli 160-170 fillér kg-ként.

Nyersbőr. Marhabőr, minden szuliban, magyar 105-110, tarka 115-120 fillér. Tarka bikabőr 40 kg-ig marhabőrarában, 41-50 kg-ig 20, 51-60 kg-ig 30, ezen felül 40 százalék levonás. Borjubőr hosszú lábál 145-150, rövidlábú borjubőr 155-165, merinó juhbőr földszuliban 65-70 fillér kg-ként. Mészáros lóbőr darabonként 13 P, kisebb lóbőrét 10-20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220-240, gerinc 300-400, lapocka 100-120, többi része 30-50, őz, gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100 fillér kg-ként. Nyul, borbén 300-400, süllő 180-280, fácán 200-300, fogoly 80-140 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 200-400, csuka 140-300, ponty 120-280, kárász 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 220-350, csirke, rántani való 100-150, sülti való 150-280, kampan 250-400 fillér darabonként. Leölt baromfi: Tyúk 130-180, csirke, rántani való 180-280, sülti való 100-260, uca, hizott tyúk, 160, lud, hizott 120-160, pulyka, 120-200, libamáj, nagy 500-800, kicsi 300-500 fillér kg-ként. Teafőjás 10 darabig 10-12 főzöttojás 8-10, apró 8-10 fillér darabonként.

Zöldség. Sárgarépa 10-20, petrezselyem 12-14, kevert zöldség 16-20, zeller 20-32, kalarabó 12-20, karfiol 16-32, vöröshagyma, makói 14-16, közönséges 10-14, fokhagyma 24-40, cékla 12-20, fejeskáposzta 6-10, savanyított káposzta 24-30, kelkáposzta 7-16, vöröskáposzta 14-20, fejesalúda 4-20, torma 60-140, burgonya: Gűllába 12, ősziróza 10-11, nyári róza 11-14, Ella 8-10, kifil 18-24, tömör csipstergomba 100-240, szárított 400-800, tök, főző 14-24, sütőtök 10-16, söskő 40-70, paraj, tisztított 20-34, feketeterék 12-20 fillér kg-ként.

Borpiac. Az egész országban mindenképp érezhetővé válik a borhiány és ezért a gazdák megővő borészleket nem hozták forgalomba. A kialakult árak továbbra is szűrárdak maradtak. Az alföldi tömegtermőhelyeken 2.8 fillér a legala-

csonyabb ár, de a vásárlások túlnyomórésze 3 filléres Malligand-fokontként áron jönné. Cseugóon a kommerszborox 3.5 fillérfé, nagyobb urasági tétel 4 filléres Malligand-fokontként alapon kelnek el.

Szész. Az egyedúrásúgnál az összes szészféleségelben e héten is élénk volt az üzletmenet és az árak változatlanok maradtak.

Gyümölcs-pálinka. A gyümölcs-pálinka-piacon e héten is élénkebb volt a kínálat és állandó vételűvek mellett az árak változatlanok tartottak. Törkölypálinka 4, seprőpálinka 4, szilviorum 7.20, barackpálinka 10-11. (eperpálinkában nem volt kínálat), borpárlat 5.75-6, avinádást eókorra 3.70-3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10,000 literfokontként (III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó).

Idégen pénzek vételi és eladási ára. Száz pengőnél többé kerül száz darab: Angol font 1590-1610; dollár 340.00-344.00; kanadai dollár 332-337; hollandi forint 185.35-187.55 pengő. Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csechkorona 7.50-10; lengyel zloty 60-61.40; szerb dinár 6-7.50; francia frank 8.95-9.15; román leu 2.40-3.45; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 77.05-77.95 pengő. — Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, XII. 25. Nincs vásár. — **Hétfő, XII. 26. Kirakóvásár:** Semjénháza. — **Kedd, XII. 27. Ló-, marha- és kirakóvásár:** Enyng. — **Szerda, XII. 28. Ló-, marha- és sertésvásár:** Sümeg. — **Csütörtök, XII. 29.** Nincs vásár. — **Péntek, XII. 30. Állat- és kirakóvásár:** Mindszent (bizonytalan). — **Szombat, XII. 31. Állat- és kirakóvásár:** Mindszent (bizonytalan). Ló-, marha- és sertésvásár: Szekszárd.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 2 pengő; régi egyforintos 1 pengő. **14 karátos tómorany** grammonként 3 pengő 25 fillér. **Szinarany kilogrammja** 5800 pengő. **Szinezüst kilogrammja** 100 pengő.

VASÁRNAP, XII. 25.

8.30: Hírek. **9:** Református istentisztelet. **10.** Róm. kath. istentisztelet. Szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mond. **11.30:** Evangélikus istentisztelet. **12.20:** Pontos idő, időjárás és vízállás. **12.30:** Operaház zenekar. **13.10:** 1. „Két karácsonya története”. Irta: Aszlányi Károly; 2. „Berleheim királyok”. József Attila verse. **14:** Hanglemez. **15:** Időszertí gazdasági tanácsadó”. **15.45:** Szalonzenekar. **16.30:** „A huszonegyedik karácsony”. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. **17:** Cigányzene. **17.45:** „Karácsonyi népszokások a Felvidéken”. **18.15:** Ketter Ernő zongorázik. **18.40:** Hírek. **18.45:** Hírek szlovák és ruszin nyelven. **19:** A vatikáni rádió karácsonyi hangversenyének közvetítése. Előadásra került Lorenzo Perosi „A Megváltó születése”. **19.50:** „Aranyvirág”. Daljáték. Irta: Martos Ferenc. Zenedjét szerezte: Huszka Jenő. **22:** Hírek, időjárás. **22.20:** Cigányzene. **23.10:** Tánclemezek.

HÉTFŐ, XII. 26.

8.30: Hírek. **9:** Unitárius istentisztelet. **10:** Róm. kath. istentisztelet. Szentbeszédet P. Böle Kornél O. P. rendfőnök mond. **11.15:** Görögkatolikus istentisztelet. **12.20:** Pontos idő, időjárás és vízállás. **12.30:** Beszárkúzenekar. **13:** „Világhíradó”. Máthé Elek előadása. **14:** Cigányzene. **15:** „Gyermekek órája”. Harsányi Gizi mesél. **16:** Hanglemez. **16.30:** „A kínai papus”, Thury Lajos elbeszélése. **17:** Balyz Dvarionas zongorázik. **17.50:** „Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király”. Vess Endre előadása. **18:** Tánclemezek. **19:** Hírek. **19.05:** Hírek szlovák és ruszin

nyelven. **19.20:** „Karácsonyi nótás hangulat”. Énekel: Nagy Izabella és Cselényi József. **20.10:** „Krisztus-legendák”. Lagerlöf Zselma novellái nyomán. **21.40:** Hírek, időjárás. **22:** Szalonötös. **22.45:** Operaház zenekar.

Állandó közvetítések

6.45: Torna, utána hanglemez. **10:** Hírek. **10.20:** és **10.45:** Két felolvasás. **11.10:** Vízjelzés. **12:** Harangszó, időjárásjelentés. **12.30:** Hírek. **13.20:** Pontos idő, időjárás- és vízállásjelentés. **14.35:** Hírek. **15:** Piaci- és életmész-

KEDD, XII. 27.

12.10: Balahajka-zenekar. **13.30:** Cigányzene. **16.10:** „Asszonyok tanácsadója”. **17:** Emikéztes Szent-Györgyi Istvára. **17.30:** Gígl és Nelson Eddy hanglemez. **18:** Közvetítés egy elemi iskolai légtalmai gyakorlatról. **18.35:** Szalonzenekar. **20.05:** Opereteladás közvetítése Szegedről: „Ezredes kisérszony”. Zenedjét szerezte: Sally Géza. **21.10:** Hírek. **22.20:** Időjárás. **23.10:** Cigányzene.

SZERDA, XII. 28.

12.10: Cigányzene. **13.30:** Postászenekar. **16.15:** Diákfelőra. **17:** „Magyar táj magyar szemmel”. **17.30:** Joseph Mária, Hausschild énekel. **18:** „A magyar leveinte-intézmény”. **18.35:** Cigányzene. **19.25:** Szalonzene. **19.45:** Dsida Jenő emlékezete. **20.30:** Operaház zenekar. **21.40:** Hírek, időjárás. **22:** Hanglemez. **23.10:** Jazz.

CSÜTÖRTÖK, XII. 29.

12.10: Friss Antal gondolkázik. **13:** Hanglemez. **16.15:** „Szilveszteri tanácsadó”. **17:** „A mezőőrök”. Weber Lajos miniszteri tanácsos előadása. **17.30:** Szalonzene. **18:** „Akkik kimaradtak”. (A Szepesség). **19.20:** Hanglemez. **19.55:** Külligyi negyedóra. **20.10:** „Karácsony”. Hangjáték. May Károly regényéből. **21.40:** Hírek, időjárás. **22:** Cigányzene. **22.45:** Szimfónikus zenekar.

PÉNTEK, XII. 30.

12.10: Hanglemez. **13.30:** Szalonzene. **16.15:** Diákfelőra. **17:** „Érskövél vári dallód”. Spur Endre előadása. **18:** „Az első humanista pápák”. **18.30:** Kétszongorás műsor. **19.20:** Budai Dalárda. **20:** Tamási Áron elbeszélése. **20.30:** Hangverseny Zenekar. **21.40:** Hírek, időjárás. **22:** Jazz. **22.45:** Cigányzene. **23.45:** Hírek.

SZOMBAT, XII. 31.

12.10: Cigányzene. **13.30:** Hanglemez. **16.15:** „A mentők Szilvesztere”. **16.30:** „Mit üzen a rádió?”. **17:** Cigányzene. **17.45:** Szalonzene. **18:** Ravasz László dr. püspök szilveszteri beszéde. **19.15:** „Felvidék”. Száz perc magyar történelem. **22.30:** „Szórákolt a főváros”. A pécsi egyetemi öreg diákok vidámestje. **23.30:** Magyar nóták. Énekel: Utry Anna és Palló Imre. **23.55:** Az Új-esztendő köszöntése. Elmondja vitéz Somogyváry Gyula. **24:** Éjfél harangszó a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Utána: Himnusz. Májid; „Szózat”. Elmondja Kiss Ferenc. Utána: Rákóczi-induló. **0.15-3 óráig:** Katonazene és tánclemezek.

Budapest II.

Vasárnap, XII. 25. 11.15: Hanglemez. **16.15:** Szalonzene. **17.15:** Felolvasás. **17.45:** Cigányzene. **18.40:** Zongora. **19:** Előadás. **19.50:** Katonazene. **21:** Hírek. — **Hétfő, XII. 26. 11.15:** Hanglemez. **18.30:** Előadás. **19.35:** Előadás. **20.10:** Hanglemez. **21:** Hírek. **21.25:** Szalonötös. — **Kedd, XII. 27. 18.30:** Mezőgazdasági felőra. **19:** Hanglemez. **19.50:** Előadás. **20.20:** Zongora. **21:** Hírek. **21.20:** Cigányzene. **22:** Időjárás. — **Szerda, XII. 28. 19.20:** Felolvasás. **19.50:** Szalonzene. **20.30:** Csevegés. **21:** Hírek. **21.20:** Hanglemez. **22:** Időjárás. — **Csütörtök, XII. 29. 17:** Hanglemez. **18.05:** Szalonzene. **19.40:** Előadás. **21.10:** Hanglemez. **21:** Hírek. **21.30:** Cigányzene. — **Péntek, XII. 30. 18.30:** Előadás. **19.30:** Színzestérfák. **20:** Hanglemez. **21:** Hírek. **21.20:** Jazz. — **Szombat, XII. 31. 16.30:** Cigányzene. **17:** Felolvasás. **17.30:** Hanglemez. **18.30:** Mezőgazdasági felőra. **21:** Tánclemezek.

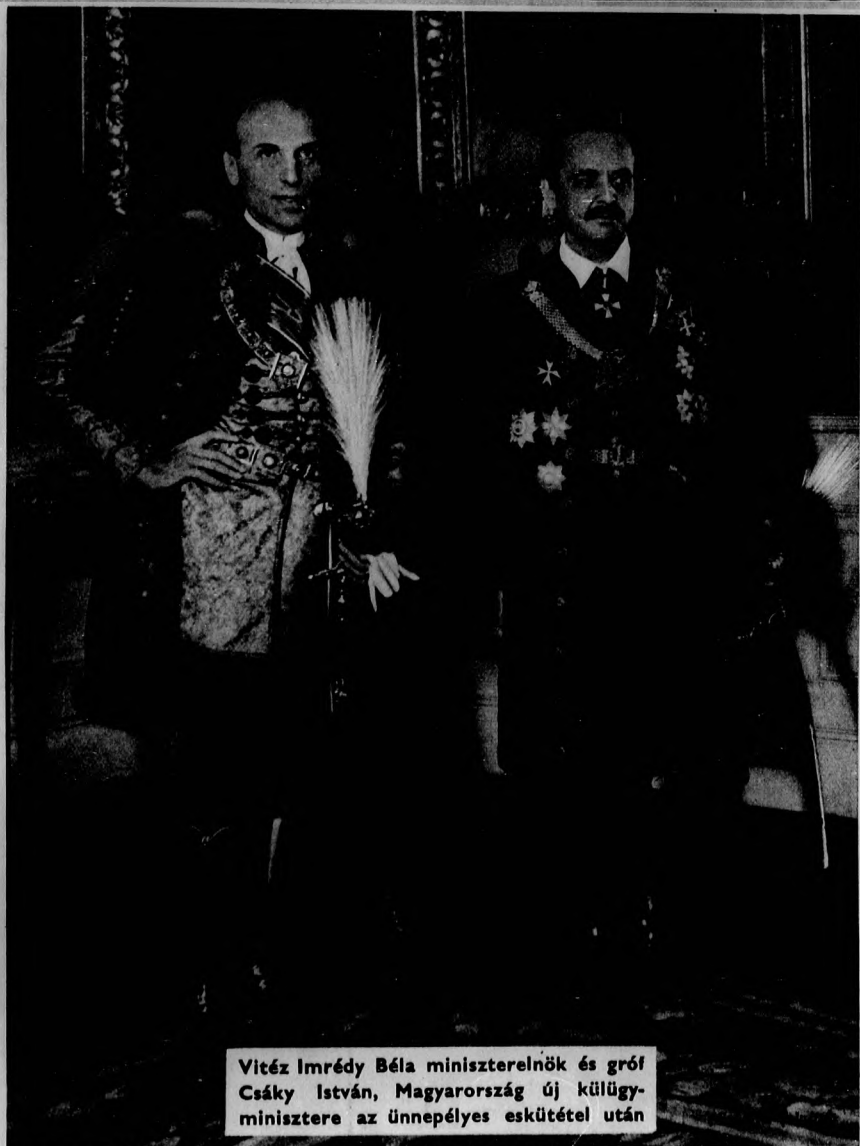
KIADÓTULAJDONOS:
„FALU MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.

MINDEN UJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti

VASÁRNAP

1938. december 25.

KÉPES HIRADÓJA

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és gróf Csáky István, Magyarország új külügy-minisztere az ünnepélyes eskütétel után

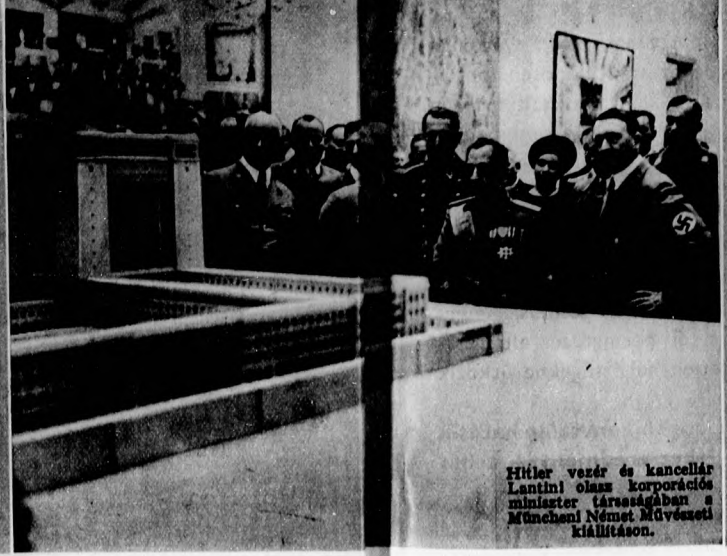
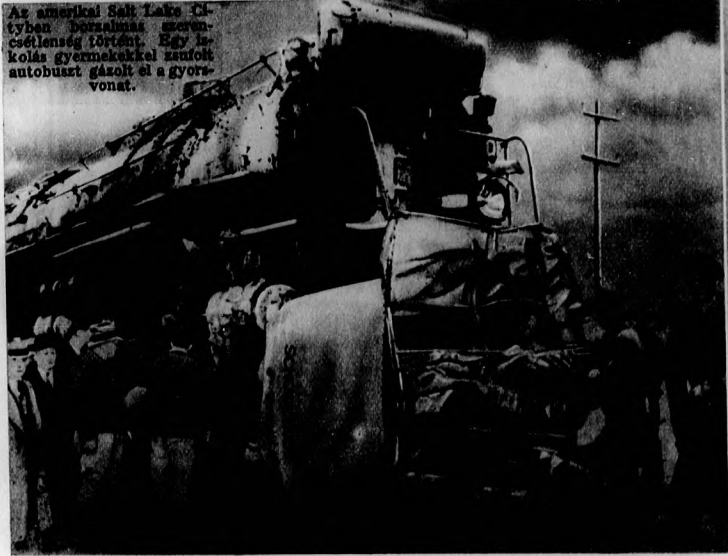
Mackensen tábornagy, a világháború legendás hőse 89-ik születésnapján szemlét tart a tiszteletére kirendelt díszszázad fölött.

Csak a diákok tüntettek Párizban az Olasz Birodalom korzikai és tuniszi követeléséi ellen. A humoros táblákon ellenkövetelésként Velence neve szerepel.

Az amerikai Salt Lake Cityben borszárműves cséltenség történt. Egy kóliás gyermekkel bandolt autobusz gázolt el a gyorsvonat.

Hitler vezér és kancellár Lantini olasz korporációs miniszter társaságában a Müncheni Német Művészeti kiállításon.

Megérkeztek Angllába a spanyol frontokon harcoló angol önkéntesek leszerelt csapatai.

Vidékre a csomagolást és a portót felszámítjuk!

222

A Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezete Kecskeméten ismertető előadást tartott. Az előadó Fornády Elemér, a m. kir. pincegazdaság igazgatója. Középen Kollmann László keresk. főtanácsos, jobboldalt dr. Pataky Ferenc, a Kecskeméti Szőlősgazdák Egyesületének igazgatója.

A hallgatóság sorában dr. Liszka Béla polgármester, dr. Kiss Endre főispán, dr. Zombory Bertalan min. tanácsos és Geszthelyi Nagy László.

A téli permetyezés

Permetezés előtt a kérget le kell kaparni

okvetlenül elvégzendő lombhullás után, fagymentes napokon, mert így sokkal olcsóbb és eredményesebb a tavaszi és nyári védekezés.

Igen sok kártevőt csak télen lehet alaposan elpusztítani, mert nyáron a lombozat gyakran megakadályozza az eredményes védekezést. Különösen fontos ebből a szempontból a levéltetvek és pajzstetvek irtása, mert ha csak nyáron védekezünk ezek ellen, úgy igen sokszor kell permetyezni. Lombmentes állapotban a gyümölcsfákat mosásszerűen kell **ENDA-NEODENDRIN**-nel, vagy **SOLBÁR**-ral lepermetezni úgy, hogy a permetlé a fa minden részét bőségesen érje, mert így a kártevők biztosan elpusztulnak.

A téli permetyezés látszólag költséges és a befektetés is csak hónapok múlva térül meg, azonban a jó termés biztosításának elengedhetetlen alapfeltétele az, hogy a gyümölcsfákat télen lombhullás után alaposan megtisztogassuk és gondosan megpermetezzük. A nagy károkat okozó pajzstetű ellen a téli permetyezés elmulasztása esetén tavasszal és nyáron már szinte leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik az eredményes védekezés.

A téli permetyezésnél is tartsuk mindig szemelőtt, hogy bizonytalan hatású, kellően ki nem próbált szerek használata nem lehet eredményes, tehát felesleges pénzpcsékolás.

